

Naročnina
za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENECE

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:
Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri jutraj.

Pošilna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Moderni sužnji.

Dolžnost vlade pa je, da energično
tastopi v zaščito državljanske svobode
in proti nečuvni zlorabi... za parti-
zanske interese...

Jutro, št. 241 z dne 17. X. 1925.

Človek bi težko našel večjo karikaturu, ne-
go je slovensko svobodomiseltvo. Vzgojen v
puklem in plehkem ozračju dunajske židov-
ske žurnalitike je v drugi polovici preteklega
stoletja začel udarjati tudi pri nas del inte-
ligence na takozvani »napredni«
boba, toda dočim so ga vodila n. pr. v Stritarjevih časih
res še dokaj napredna stremjenja, se je pa
izmalčil že v začetku devetdesetih let v
skrajno nedemokratično kliko, zvezano z
nemško aristokracijo, ki je bila nositeljica vse
reakcionarnosti. To žalostno slovensko »na-
predništvo«
se je besno borilo proti vsem
modernejšim političnim, kulturnim, gospodar-
skim in socialnim nazorom in gibanjem, zato
je pa skušalo dokumentirati svojo »napred-
nost«
z najbolj glupo in banalno »farsko
gonjo«.

In pristni sinovi svojih očetov so tudi da-
našnji slovenski svobodomiseltci, organizirani
v takozvani »demokratski«
stranki, katere
glasili sta »Jutro«
ter »Slovenski Narod«. Ti
ljudje se predstavljajo ter prvašjo med naiv-
nimi polizobraženci v prvi vrsti s svojim sv-
obodomiseltvom, a uvedli so pri nas duševni
teror, kakršnega naša zgodovina izza pre-
dmarčnih časov ne pozna. In ti ljudje si drzne-
jo sedaj govoriti o »modernih sužnjih«, s če-
mur mislijo na duhovščino in njeno zaobljub-
ljeno pokorščino svojim cerkvenim predstoj-
nikom.

Kljub temu, da »Jutrovi«
člankarji, pa
naj se skrivajo pod kakršnimkoli klobukom,
niso ne moralno in ne v kakem drugem oziru
legitimirani tirjati od nas kakih odgovorov,
smo pojasnili razmerje med duhovščino in
škofi s cerkvenopravnega vidika že v petkovi
številki v velestvarnem članku »Škofovo pis-
mo«, kateremu nimamo dodajati prav ničesar.
Duhovniki, ki je prostovoljno zaobljubili
pred posvečenjem pokorščino svojim cerkve-
nim predstojnikom, je propovednik večno vel-
javnih verskih resnic, ki ne poznajo niti naj-
manjšega popuščanja in nobenih kompromi-
sov, zato je za vsakega mislečega človeka jas-
no, da Cerkev v tem pogledu tudi ne more in
ne bo nikdar pripustila kakršnihkoli slepom-
išenj. Disiplina v cerkveni hierarhiji, varu-
hinja večno veljavnih verskih načel je tako
naravna in tako sama po sebi umljiva, kakor
n. pr. v vojaški organizaciji, glede katere v
naših »svobodomiseltih«
listih še nikdar ni-
smo brali, da je »samo aparat brez volje in
brez najmanjše svobode«.

Toda nekaj drugega je, na kar se nam
zdi potrebno ob tej priliki opozoriti. Ze dolgo
se ni vse licemerstvo in vsa odvratna hinav-
ščina našega smešnega »svobodomiseltstva«
in žalostnega »demokratstva«
pokazala v ta-
ko žarki luči, kakor ravno ob tej točki. Kakor
smo rekli, je Cerkev s svojimi organi varu-
hinja večno veljavnih naukov in resnic, pri
katerih je vsako slepomišljenje nemogoče, pa
vemo, da je vse posvetovno jako, jako relativno.
Danes sklepam n. pr. v kranjskem dež. zboru
bratstvo z nemškutarsko in avstrijakantsko
aristokracijo, jutri se pa valjam po trebuhu
pred Pašičevim velesrbstvom. Glede na to je
samo po sebi umevno, da bi morala vsaka
stranka, pa če se tudi ne naziva ravno »de-
mokratska«, zagovarjati v nedvomno zgolj po-
svetnih in zasebnih zadevah čim največjo
svobodo dela in mišljenja. Toda kaj doživlja
mo pri nas že skoro sedem let? Stranka, ki se
naziva »demokratska«
in ki se proglašja za
nositeljico svobodomiseltstva, je dejansko že
ves čas svojega udejstvovanja nositeljica naj-
večjega policajstva ter ubija z ognjem
in mečem vse, ki si upajo le kihnniti drugače,
nego gre to v račune absolutističnem genera-
lom. Kar spomnimo se na drakonske določbe
uradniške pragmatike, ki je odvzela uradni-
štvu skoro vse najprimitivnejše državljanske
svobosčine ali pa na famozno obznanje, ki kuši
ves delavski politični in strokovni pokret. Pa
ne samo to! Kdo je tisti, ki je povzročil v zad-
njih dveh letih razpust večih svobodno izvo-
ljenih občinskih odborov, nego smo jih doži-
veli poprej v pol stoletju, če ne naše »svobo-
domiseltstvo«. Kdo je tisti, ki je kriv solza in
bede tolikih nedolžnih otrok kruto preganja-
nega, premeščene in na cesto vrženega
uradništva, če ne tisti licemerji, ki si drznejo

hinavsko zavijati oči in danes govoriti po
vseh svojih vnebovpijočih dejanjih še o »mo-
dernih sužnjih«. Kdo je tisti, ki je
sedel takrat v vladi, ko se je sklepalo v za-
smeh vsej svobodomiseltosti o sedanjem ti-
skovnem zakonu? Kdo je tisti, ki je cinično
upropaščal mogočne gospodarske zavode in
jih izigral v tuje roke samo zato, ker so se za-
drgnili mošnjički gotovim glasilom našega
»svobodomiseltstva«. Kdo je tisti, ki je smešil

in ubijal celo naše najvišje vsenarodne kul-
turne zavode samo zato, ker si je drznilo ne-
kaj najodličnejših znanstvenih avtoritet mis-
liti nekoliko drugače, nego generali našega
svobodomiseltstva

Skratka: demokratsko »svobodomiseltstvo«
pripravlja slovenskemu narodu popolno »mo-
derno suženstvo«, če se ga ne bomo znali
pravočasno popolnoma in za večne čase
otresti.

Sestanek ministrov Beneša in Ninčiča.
VELEVAŽEN DOGODEK. — ASPIRACIJA ITALIJANOV NA NAŠO ZEMLJO.

Belgrad, 20. 10. (Izv.) Naš zunanji minister
Ninčič je odpotoval na Bled, da se tam se-
stane s svojim češkim kolegom Benešom, ki
se preko Slovenije vrača iz Locarna. Ta se-
stanek ni običajna diplomatska taktika in ni
samo potrditev bratske zveze med obema slo-
vanskima državama, ampak je velikega po-
mena, posebno za nas Slovence in s tem za
celo državo. Po vesteh nekaterih uglednih sve-
tovnih listov, se je namreč sklenil poseben
jamstveni pakt med Francijo, Češkoslovaško
in Italijo, v katerem si zasiguravajo svoje se-
danje meje. Zanimivo je, da v tem paktu raz-
ven mej na Brennerju ni omenjena meja nap-
ram Jugoslaviji. Iz tega bi se dalo sklepati,
da Italija te meje napram Jugoslaviji ne sma-
tra za stalno in neizpremenljivo. Ravno glede

meje napram Jugoslaviji ni v varnostni po-
godbi posebnih označb, iz česar se da skle-
pati, da se je to zgodilo namenoma na za-
htevo italijanske diplomacije, ki potemtakem
smatra mejo napram nam za spremenljivo.

Razumljivo je, da italijanska diplomacija
ni tako velikodušna, da bi dopustila misel, da
je spremenljivost mogoča v našo korist. To
dejstvo znova odkriva italijanske aspiracije
na slovensko in hrvatsko ozemlje. Radi tega
je za nas blejski sestanek obeh ministrov pose-
bno važen. Upamo, da je dr. Beneš tudi tokrat
varoval naše interese, kar je tolikokrat storil,
in da bodo informacije, ki jih bo dobil Ninčič,
v isti meri ugodne za nas, kakor so dr. Bene-
ševi uspehi v Locarnu za bratsko češkoslo-
vaško državo.

Otvoritev novega zasedanja narodne skupščine.
IZVOLITEV NOVEGA APREDSEDNIŠTVA. — RADIČEVCI DOBILI PODPREDSEDNIŠKO
MESTO.

Belgrad, 20. okt. (Izv.) Danes je bilo
otvorjeno redno jesensko zasedanje narodne
skupščine. Seji je prisostvovalo veliko število
narodnih poslancev. Takoj po 9. uri je radi-
kal M. Dragović predlagal, da naj prevzame
začasno predsedstvo narodne skupščine naj-
starejši narodni poslanec Arsa Lazić (dav.
dem.), kar je skupščina sprejela. Lazić je
prevzel mesto starostnega predsednika. Izvo-
ljeni so bili štirje začasni tajniki.

Nato je starostni predsednik odredil vo-
litve novega skupščinskega predsednika. Gla-
sovanje se je vršilo po listkih. Ko je bilo gla-
sovanje končano, je predsednik razglasil izid
volitev, ki je sledeč:

Za predsednika je bilo oddanih 175 gla-
sov. Marko Trifković je dobil 151, 24 glasov-
nic je bilo praznih. Za I. podpredsednika je
bil izvoljen Nikola Subotić s 156 glasovi, za
II. podpredsednika Stanko Šibenik (radiče-
vec) tudi s 156 glasovi. Za tajnike so izvolje-
ni dva radikala in dva radičevca in sicer Ste-
vo Kobasica, Stanoje Pavlović, Rude Bačinić
in Josip Zagorac.

Po končanih volitvah je stopila v dvora-
no celokupna vlada. Podpredsednik Nikola
Subotić je narodni skupščini naznanil, da na-
mesto bolnega Marka Trifkovića prevzema
predsedništvo.

Nato je Subotić med protesti opozicije za-
ključil sejo. Prihodnja seja bo sklicana pis-
menim putem.

Belgrad, 20. okt. (Izv.) V parlamentarnih
krogih se to, da so dobili radičevci v skup-
ščinskem predsedništvu samo mesto drugega
predsednika, mnogo komentira. Dobiti bi bili
moralni kot zastopniki hrvatskega naroda vse-
kakor mesto prvega podpredsednika. Kakor se
govori, si sploh niso upali staviti te zahteve.
Opažati je med njimi splošno potrtost, ker
vidijo, da so v vladi peto kolo in da so zgolj
glasovalno sredstvo, nimajo pa nobene besede
niti v ministrstvih, kjer imajo svoje mo-
že. Na klubovi seji so se nekateri poslanci, ki so
poročali o razpoloženju med ljudstvom, bridko
pritoževali na ostro nastopanje radikalov, ki
jih (radičevce) popolnoma zapostavljajo in ne
ugodijo niti najmanjšim zahtevam.

OTVORITEV SKUPŠČINE S KRALJEVIM UKAZOM.

Belgrad, 20. 10. (ob 11.45 ponoči). (Izv.)
Nastop vlade na današnji seji narodne skup-
ščine, da se namreč seje odgodi in skliče
prihodnja pismenim putem, se je na različne
načine tolmačil. Predvsem je bilo jasno, da
v vladi ni soglasja glede tega, ali naj se novo
zasedanje otvori s kraljevo adreso, poslano
parlamentu, ali kakor je dosedaj bil običaj v
Jugoslaviji, s kraljevim ukazom o otvoritvi
novega zasedanja.

To vprašanje je bilo delikatno tudi glede
tega, ker je, kakor znano, kralj bolan že dalje
časa v Topoli. Radi tega so poslali v Topolo
posebnega kurirja, da se s kraljem dogovori in
prinese tozadeven odgovor. Poleg tega so ra-
dičevci zahtevali, da bi pred otvoritvijo sto-
pil Stjepan Radić v vlado in na ta način pre-
vzel odgovornost.

V političnih krogih smatrajo, da želje, da

stopi Radić v vlado, podpirajo izvenparlame-
tarni činitelji. Vendar je to vprašanje ostalo
neurešeno. Opaža se zelo močno, da bi bilo vse-
kakor potrebno, da Stjepan Radić tudi sam
stopi v vlado, da bi imel v njej odgovorno
mesto, da kot voditelj svoje stranke nosi tudi
formalno odgovornost za delovanje vlade, v
kateri je njegova stranka.

Spričo takega stanja stvari je zvečer zelo
iznenadil nenaden sklep ministrskega sveta,
da se jutri popoldne vrši seja narodne skup-
ščine. Po seji ministrskega sveta, so ministri
izjavili, da se bo jutri otvorila narodna skup-
ščina z navadnim kraljevim ukazom, ker je
kralj obvestil vlado vsled svoje bolezni, da
ne želi osebno otvarjati zasedanje, da ne bi
skupščinsko delo trpelo. Izrazil je željo, da
se naj skupščina takoj otvori.

Seja Jugoslovanskega kluba.
RAZPRAVA O SEDANJEM POLOŽAJU. — KLUB BO TRDNO VZTRAJAL NA SVOJEM
STALIŠČU.

Belgrad, 20. 10. (Izv.) Jugoslovanski klub
je imel danes sejo, na kateri je načelnik dr.
Anton Korošec poročal o političnem položaju.
Po poročilu se je razvila živahna razprava, ki
je dolgo trajala in v kateri so vsi govorniki
naglašali, da sedanje vladne stranke niso ničesar
storile na poti narodnega sporazuma, da se
pravna sigurnost v državi po volitvah ni niti
najmanj popravila, da je vse naše gospodar-

stvo prišlo v kritičen položaj, da je davčna
praksa v Sloveniji nezasiščano brezobzirna in
da ovire, ki se delajo slovenski industriji, po-
močjejejo že itak veliko krizo brezposelnih.
Ugotovilo se je, da HSS v državno upravo ni
prinesla niti večje delavnosti, niti vodi rač-
una o kmetskem stanu.

Klub bo trdno vztrajal na svojem stali-
šču proti sedanjim vladim, kar odgovarja soglasni

želji slovenskega naroda, ki hoče od svoje de-
legacije poštene, na vse stanove se ozirajoča
narodne politike. Klub je sklenil, da se dr.
Korošcu odobri kratek dopust, da se more
odzvati velikemu številu svojih političnih pri-
jateljev na Hrvatskem in z njimi prirediti po-
litične sestanke.

Seje parlamentarnih klubov.

Belgrad, 20. okt. (Izv.) Danes so imeli se-
jo razni parlamentarni klubi. Hrvatski se-
ljački klub je imel sejo, katere so se udele-
žili vsi poslanci HSS razen ministrov, ki so
bili na seji ministrskega sveta. Samostojno
demokratski klub je na seji razpravljao o go-
spodarskem vprašanju. Sklenil je pojačati ak-
cijo v parlamentu in javnosti. Muslimanski
klub je na seji razpravljao o političnem polo-
žaju, o čemer je poročal Mehmed Spaho. Ugo-
tovili so, da se razmere niti malo ne poprav-
ljajo. Naglasilo se je, da ni nobenega razloga,
da bi se sedanja politika menjala, temveč da
bodo vztrajali na svojem dosedanjem stališču.

**Prelevitev slov. samo-
stojnih demokratov.**
REZERVA NASTOPA. — SLABE ŠANSE.

Belgrad, 20. oktobra. (Izv.) V Belgradu se
mudi dr. Kramar. Njegovo bivanje je v zvezi
z najnovejšo orientacijo slovenskih samostojnih
demokratov, bivših demokratov in napred-
njakov. O vlogi, ki naj bi jo v tej novi pre-
levitvi slov. samostojnih demokratov igral dr.
Kramar, smo že pred par meseci poročali. On
je rezerva, ki naj nastopi v slučaju dr. Zer-
javovega neuspeha. Slednji je namreč med
radikali zelo nepriljubljen gost in ravno tako
je v zadnjem času zgubil vse zaupanje, in zdi
se da celo dostop do tistih činiteljev, kjer je
do nedavno igral vlogo informatorja za Slo-
venijo. Če bi pri tej nepriljubljenosti njegove
osebe propadla ta najnovejša politična špek-
ulacija, potem bi se dr. Zerjav umaknil in na
njegovo mesto bi prišel dr. Kramar.

Ker je dr. Kramar v Belgradu še vsem v
dobrem spominu izza časa njegovega mini-
strovanja, zato nima najboljših upov in po-
ložaj slovenskih samostojnih demokratov je
skoraj obupen. Na vso moč bodo trbili na
umik, proglašajoč za neresnične vesti, ki se
nanašajo na njihovo prelevitev, obenem pa z
vsemi štirimi delali pri maloštevilnih prija-
teljih radikalih, da bi se njihova kombinacija
posrečila. Vsekakor so upi slovenskih samo-
stojnih demokratov kar najmanjši. Njihove
akcije na politični borzi niti ne notirajo.

**Napetost med radikali in
radičevci.**

Belgrad, 20. okt. (Izv.) Radičevci so zelo
poparjeni in potrti. Udarci, ki so jih jim več-
raj zadali radikali s sklepom fin. odbora gle-
de H. s. g. društva, so jih hudo zadeli. V njih
klubu so se danes vršila posvetovanja, pri ka-
terih je prišlo do ostrih napadov na radikale,
da tako nelojalno postopajo napram svojim
pokornim in ponižnim delavcem v vladni ve-
čini. Večina kluba je zahtevala od svojih za-
stopnikov v vladi, da je treba to vprašanje po-
novno spraviti na dnevni red in doseči ugodno
rešitev glede likvidacije, ker bi v nasprotnem
slučaju trpele številne Radičeve gospodarske
organizacije.

Radičevi ministri so to nalogo tudi izvr-
šili. Na dopoldanski seji so to vprašanje po-
novno sprožili. Zahtevali so nujno rešitev v
njihovem smislu, češ da je skrajni čas, da vla-
da nekaj sklene, ker bo sodna oblast pričela
s konkurzom.

Radikalni ministri niso bili voljni pristati
na te Radičeve zahteve in so radičega izvolili
poseben odbor, v katerega so izvolili Stojadi-
noviča, Simonovića in Nikića, da se posvetu-
jejo z upravo Narodne banke.

Na popoldanskem sestanku z zastopniki
Narodne banke ni moglo priti do zadovoljive-
ga kompromisa. Na nocojšnji seji, ki je trajala
do 9. zvečer, je vlada o tem vprašanju ponov-
no razpravljala. O seji niso hoteli ministri dati
nobenih izjav. Dejali so samo, da so razpravl-
jali o vprašanju konkurne in likvidacije, da
pa ni prišlo do definitivnega sklepa.

Medtem ko je vlada tako dolgo v noč raz-

pravljala o tem vprašanju, so radičevci po-
trpežljivo čakali v parlamentu, kaki so izgledi
za rešitev vprašanja.

Poleg tega na radičevce skrajno slabo de-
luje dejstvo, da je bila Radičeva zahteva, da
bi bil sprejet v vlado, odbita.

Škofovske konference v Zagrebu.

POSŁANICA NA NAROD. — KATOLIŠKA AKCIJA. — IZDAJANJE KATOL. DNEVNIKA.
OBREDNIK V NARODNEM JEZIKU. — CERKVENO PREMOŽENJE IN AGRARNA RE-
FORMA. — UREDITEV DUHOVNISKIH PLAČ. — ZA OBRAMBO KATOLISKIH SOL IN
ORGANIZACIJ. — VPRAŠANJE STAROSLOVENSKEGA JEZIKA V LITURGIJI

Zagreb, 20. oktobra. (Izv.) Danes je bilo
o škofovskih konferencah izdano sledeče po-
ročilo:

Konference katoliškega episkopata kra-
ljevine SHS so se vršile od 13. do 19. okto-
bra l. 1925. Seje so se vršile vsak dan do-
poldne in popoldne. Seje je vodil stalni pred-
sednik zagrebski nadškof dr. Bauer. Konfe-
rence so se udeležili dr. Nikola Dobretić (Za-
der), dr. Ivan Šarić (Sarajevo), Fra Rafael
Rodić (Belgrad), dr. Anton B. Jeglič (Ljub-
ljana), dr. Andr. Karlin (Maribor), Fra Alojzij
Mišić (Mostar), dr. Mileta (Šibenik), Josip
Garić (Banjaluka), dr. Marušić (Senj), dr.
Akšamović (Djakovo), dr. Bonafatij (Split),
dr. Josip Srebrnič (Krk), Vlaho Barbić, po-
močnik škofa v Dubrovniku, dr. Budanović
(apostolski upravitelj v Bački), Ferdo Rožić
(apostolski vojni vikar) in Anton Milošević,
delegat kotorskega škofa. Zapisnikar je bil
dr. Slamić, tajnik zagrebskega nadškofa.

Konferenca je homajalno pozdravila sve-
tega očeta papeža in Nj. Vel. kralja. Na po-
zdrave so dospeli že odgovori. Konferenci so
nato dani na znanje predloženi referati. Proš-
nje in predlogi, ki so bili pravočasno vloženi,
so bili razdeljeni posameznim referentom na
proučevanje in poročanje. Na poziv predse-
dnštva, da poročajo škofo o uspehih proslave
svetega leta in proslave 1000-letnice hrvat-
skega kraljevstva je bilo ugotovljeno, da so se
verniki pozivu episkopata od meseca avgusta
prejšnjega leta z zanosom odzvali. Sveto leto
in hrvatske tisočletnice so slavili vsi stanovi
in ves narod po navodilih episkopata. Skle-
njeno je, da sestavi konferenca na narod po-
slanico, v kateri naj se na kratko opomni na
jubilejne proslave preteklega leta in na naj-
važnejše današnje potrebe sv. Cerkve.

V nadaljnjem poteku razprave je bila po-
dana verna slika versko-prosvetnega in kul-
turnega življenja, ki se razvija po katoliških
organizacijah. Sklenjeno je: Vse katoliške or-
ganizacije, ki obstojajo po škofijah, se imajo
ohraniti in podpirati, treba pa jih je združiti
v medsebojno sodelovanje pod vrhovnim svet-
tom »Katoliške akcije« s sedežem v Zagrebu.

Z ozirom na razvoj javnih razmer je bil
sprejet predlog duhovništva, da se čimprej
prične z izdajanjem katoliškega dnevnika.

V razpravi o izdajanju obrednika v narod-
nem živem jeziku je bilo vzeto na znanje
poročilo predsednika, da se stvar vodi v
smislu navodil prejšnjih konferenc, da bo
kmalu končana in da bo rokopolis izročen
predsedništvu škofovskih konferenc, čim od-
bor uredi definitivni tekst rokopolisa po najno-
vejši izdaji rimskega obrednika, ki je nedavno
izšel. Sklenjeno je, da se interdicezanski
odbor radi recenzije besedila ne bo sklical.

Konferenca je razpravljala tudi o vpra-
šanju cerkvenega premoženja z ozirom na
najnovejšo naredbo ministrstva za agrarno
reformo o fakultativni prodaji veleposestev.
Ker so razmere v posameznih škofijah zelo
različne, so bili po daljšem posvetovanju
sprejeti sklepi, ki bodo poslani vladi. V zvezi
z ministrsko naredbo o fakultativni prodaji
veleposestev je konferenca razpravljala tudi
o vprašanju patronatov in so bili sprejeti
prilni sklepi.

Povodom nove naredbe ministrstva za
vere o regulaciji doklad duhovnikom se je
odločno protestiralo proti krivičnemu siste-
mu, po katerem je regulacija doklad sestav-

ljena. Vsi protesti so razloženi v skupni spo-
menici, ki se bo odposlala ministrstvu za
vere in tudi obelodanila. V isti spomenici se
ponovno urgira s konference že tolikrat za-
htevana ureditev duhovniških plač.

Razpravljalo se je dalje tudi o raznih
slučajih preganjanja katoliških duhovnikov. V
tem oziru se je sestavila spomenica na mini-
strski svet s protestom proti krivici, na-
pravljeni Cerkvi in svobodi duhovnikov.

Konferenca je proučila in razpravljala o
dosedaj izdanih naredbah ministrstva za pro-
sveto glede Cerkvi sovražne šolske politike,
ki se kaže v zapiranju verskih šol, v redu-
ciranju ur za verski pouk v meščanskih šolah,
v odpravi verskega pouka v IV. letniku uči-
teljših, v preganjanju Marijinih družb, Orlov
in drugih katoliških mladinskih organizacij.
Proti tem krivicam, zadanim katoliški Cerkvi
kljub v ustavi zajamčeni svobodi, so škofo
zavzeli odločno stališče v spomenici, ki bo
poslana ministrskemu svetu in objavljena.

Razpravljali so še o nekaterih važnih
vprašanjih, posebno o vprašanju starosloven-
skega jezika v liturgiji in se je ugotovilo, da
zavzema episkopat enodušno isto stališče,
kot je je zavzel na konferenci novembra me-
seca 1918.

Tudi vprašanje krške škofije je prišlo v
razpravo. Konferenca je zavzela stališče, da
se škofija ne sme ukiniti.

Kampanja proti katoliškim škofom.

NJEN PROZORNI NAMEN.

Belgrad, 20. 10. (Izv.) Da v vrstah vladnih
strank prevladuje struja, ki je katoliški cerkvi
neprijazna, dokazujejo množični napadi na
katoliške škofo in institucije v belgradskih li-
stih. Posebno pozornost je vzbudil napad v
nedeljskih listih na sarajevskega nadškofa dr.
Šarića in na sarajevski stolni kapitelj. Ker je
dr. Janjić delegat vlade pri sklepanju kon-
kordata z Vatikanom, bi bilo vsled tega pri-
merno, da se posebno sedaj postopa napram
katoliškim škofom taktno in obzirno, pa zato
v tukajšnjih političnih krogih tolmačijo nedelj-
ski napad, da vlada ne misli na nadaljna po-
gajanja in da išče povoda, kako ustaviti po-
gajanja, da bo dobila svobodne roke napram
katoliški cerkvi. Na vsak način je dr. Janjić
vsled svojih mnogobesednih izjav in napadov
proti saraevskemu nadškofu dr. Šariću in
stolnemu kapittju, postal najmanj poklican, da
bi se mu lahko poverilo zaupanje glede na-
daljnih pogajanj v zadevi določevanja razmerja
med katoliško cerkvijo in državljani v Jugo-
slaviji.

MAC DONALD V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 20. okt. (Izv.) Mac Donald je
danes prisostvoval seji državnega zbora.

SKLICANJE FRANCOSKEGA PARLA- MENTA.

Pariz, 20. okt. (Izv.) Ministrski svet je
sklenil sklicati parlament na dan 29. oktobra.

RUSKE KUPČIJE.

Moskva, 20. okt. (Izv.) Ruska vlada je
poslala v razne industrijske dežele 12 komisij,
da nakupijo industrijskih izdelkov za 270 mi-
lijonov zlatih rubljev.

Po konferenci v Locarnu.

RUSKI GLASOVI. — »ZMAGALA JE ANGLIJA« — BALDWIN ČESTITA CHAMBER-
LAINU. — NEMCIJA DOBI ZOPET KOLONIJE. — MAC DONALD O KONFERENCI

Moskva, 20. oktobra. (Izv.) Sovjetsko ča-
sopisje presoja rezultate konference v Locarnu
zelo hladno. »Izvestja« so objavila po konfe-
renci članek z naslovom: »Angleška zmaga,
kjer ugotavljajo, da je Nemčija zaplavala po-
polnoma v angleške vode. Francija je po kon-
ferenci dosti na slabšem kakor je bila prej.
Poljska je izročena Nemčiji na milost in nemi-
lost. — Tudi »Pravda« označuje v Locarnu skle-
njene pogodbe kot zmago angleške politike.
»Pravda« smatra za izključeno, da bi mogla
Nemčija po konferenci v Locarnu nadaljevati
v Rapallu započeto politiko. Angleška zmaga
v Locarnu nosi v sebi kal bodoče vojne.

London, 20. oktobra. (Izv.) V Angliji so
z vspehi konference v Locarnu silno zadovoljni.
To se vidi iz čestitke, ki jo je poslal Baldwin
Chamberlainu, v kateri naglašja, da sta Briand
in Stressemann popolnoma pristala na politiko
Chamberlaina.

London, 20. oktobra. (Izv.) »United Press«
poroča iz Berlina, da so nemški uradni krogi
prepričani, da bodo zavezniki vrnilli Nemčiji
nekdanje kolonije Togo in Kamerun v Afriki
in sicer tako, da bi Društvo narodov dalo Nem-
čiji takoj po njenem vstopu v Društvo narodov

nad tema kolonijama upravni mandat. Nemški
socijalisti se sicer novi kolonialni politiki
Nemčije upirajo, ker se boje, da bi se Nemčija
ne zapletla v kakšne kolonialne vojne s pro-
bujačimi se afriškimi narodi, toda vladni
krogi so za to, da Nemčija sprejme kolonialni
mandat.

Budimpešta, 20. oktobra. (Izv.) Sotrudniku
nekega budimpeštanskega lista je izjavil Mac
Donald, ki se sedaj mudi v Budimpešti, sle-
deče: »Jaz smatram konferenco v Locarnu za
nadaljevanje onega dela za mir, ki smo ga za-
čeli z ženevskim protokolom. V Locarnu skle-
njenih pogodb sicer še ne poznam in ne vem
kako daleč je ž njimi napredovala misel raz-
orožitve. Uspehe locarnske konference nam bo
pokazala šele bodočnost. Razveselijo je, da bo
vstopila Nemčija v Društvo narodov. To dejstvo
bo vse države zblizalo. Ko je prišel pogovor
na ohranitev svetovnega miru, je rekel Mac
Donald: »Glavna naloga Društva narodov je,
da uveljavi povsod tri principe: varnost, raz-
orožitev in razsodišča. To so jamstva za svetovni
mir, ki jih mora Društvo narodov uveljaviti s
svojo moralno močjo.«

Zedinjene države Evrope.

Newyork, 20. oktobra (Izv.) Člani med-
parlamentarne unije so obiskali včeraj velike
Fordove tvornice za avtomobile. Pri pojedini,
ki jo je priredil Ford na čast parlamentarcem,
je rekel predsednik nemškega državnega zbor-
a Loeb: »Varnostna pogodba je začetek Ze-
dinjenih držav Evrope.«

Izseljevanje v Ameriko.

Nov svobodnejši zakon.

Washington, 20. okt. (Izv.) Predsednik
Coolidge je naročil, da izdela oddelek za var-
stvo delavcev nov priseljeniški zakon, po ka-
terem bi bilo priseljevanje v Zedinjene države
znatno olajšano. Dovoljeno bi bilo namreč
vsem že naturaliziranim priselencem in onim,
ki so se za naturaliziranje priglasili, da vza-
mejo k sebi v Ameriko tudi svoje sorodnike,
ki žive še izven Zedinjenih držav.

Čičerinovo potovanje v Pariz.

SESTANEK Z BRIANDOM.

London, 20. oktobra. (Izv.) V tukajšnjih
dobro poučenih krogih trdijo, da je Čičerin
brzojavno naprosil Brianda za sestanek v Pa-
rizu. Pravijo, da je Briand spozumno s Cham-
berlainom Čičerinovi prošnji ugodil. Splošno
domneva, da bo poskušal Čičerin pod vpli-
vom rezultatov konference v Locarnu urediti
razmerje sovjetov do zapadnoevropskih dr* v.

Novo »čiščenje« v fašistovski stranki.

Rim, 20. okt. Včeraj se je sešel fašistov-
ski Narodni svet in odobril predloge general-
nega tajnika Farinaccija za »izčiščenje« stranke.
Predvsem se zaključil sprejemanje novih
članov; fašja, v katerih se pripete izgredili, se
razpuste; akcijski oddelki se razpuste; iz
stranke se izključijo vsi, ki moralno ali poli-
tično niso neoporečni ali ki ne morejo do-
kazati, da se preživljajo s poštenim delom; ob
demonstracijah naj se fašisti ne poslužujejo
gorjač in orožja; člani dosedanjih akcijskih čet
naj vstopijo v milico.

Fašisti proti Zvezl časnikarjev.

Te dni je zboroval v Rimu sindikat fa-
šističnih časnikarjev. Predsednik posl. Rossoni
je naznanil, da fašistični časnikarji ne prizna-
vajo delovne pogodbe, ki se je nedavno skle-
nila z nefašistovsko Federazione della Stam-
pa in Unijo izdajateljev. Smešno bi bilo mi-
sliti, da bi v fašistovski državi sklepali po-
godbe njeni nasprotniki. Fašisti hočejo po-
mesti vse rdeče in bele, pa tudi zelene sin-
dikate, med katere spada A. S.

ČASNIKARJI BOJKOTIRAJO MUSSOLINIJA.

Pariz, 19. oktobra. (Izv.) »Agence Havas«
poroča iz Locarna, da je Mussolini povabil
zastopnike svetovnega časopisja k sebi na raz-
govor, da jim pojasni stališče Italije napram
na konferenci sprejetim pogodbam. V znak
protesta proti zatiranju tiskovne svobode v
Italiji pa se Mussolinijevemu vabilu ni odzval
niti en časnikar. Ko je Mussolini pri odhodu
iz prazne dvorane slučajno srečal dopisnika
»Daily Herald«, ga je zbadljivo vprašal:
»Kako gre kaj s komunizmom? Ali še kora-
ka?« — Dopisnik je mirno obdržal roke v
žepu in odgovoril: »Ne vem, ker nisem komu-
nist.« — »A tako,« je rekel Mussolini, »po-
tem sem se zmotil!« — Neki v bližini stoječi
holandski časnikar pa je dostavil: »Kakor že
mnogokrat, gospod Mussolini!«

GROB NEMIROV.

Zagreb, 20. okt. (Izv.) Včeraj je policija
zahtevala od zdravstvene oblasti dovoljenje,
da sme izkopati truplo Aliagića, atentatorja
na pck. ministra Draškovića, in je prepeljati
v Bosno. Svojo zahtevo je policija utemeljeva-
la s tem, da pride na grobu Aliagića na Vseh
svetnikov dan vsako leto do neljubih spopa-
dov. Zdravstvena oblast je policiji ugodila in
danes zjutraj so izkopali Aliagićevo truplo ter
je prepeljali v Bjelino, njegov rojstni kraj.

BOJI V SIRIJI.

Beirut, 20. oktobra. (Izv.) V južni del me-
sta Damaska so udrl včeraj uporni Druzi.
Zvečer je bil red vzpostavljen.

DOBRA LETINA V BOLGARIJI.

Sofija, 20. okt. (Izv.) Vlada je zvišala iz-
vozno carino za žito za 50 odstotkov.

Spomini na Koroško.

Dopust — kako lepo zveni ta beseda, ki
učinkuje oživljajoče na utrujene ude, še bolj
pa na izmučene živce. Za cel mesec sem dal
suhoparnim spisom slovo, nič več ne bom
mislil na paragrafe, zvite kakor kozji rog in
raztegljive kakor harmonika vaškega muzi-
kanta. Hajdi v kovčegom iz kraja, kjer gledaš
leto in dan iste obraze, ven v svet, da imaš
spremembo in dobiš nove vtise ter si nabereš
drage spomine, iz katerih srebliš v tihih
urah, ko si zopet doma.

Pa kama? Ni mi bilo treba dolgo premiš-
ljevat. Tja v mojo nekdano domovino, v
ljubljeno Koroško, tja me vleče srce!

Bil je lep dan, ko je sopihal vlak čez
mejo dalje proti Koroški. Posebna čuvstva
so me navdajala; tostran Slovenci, onstran
Slovenci in vendar smo ločeni — oziroma bili
siloma ločeni. Nekdaj smo hodili neovirano
iz enega kraja v drugega, sedaj nas loči mo-
čen zid, ki ga je postavil Nemec onči ne-
srečni dan 10. oktobra 1920. Samoodločba
narodov — kakšna ironija za nas Slovence!

Gledal sem zopet svoj rojstni kraj, do-
mače gore in hribe, Zdeli so se mi višji, bolj
zeleni, bolj veličastni kakor nekdanj v prejš-
njih letih, ko sem jih gledal vsak dan. Vse
še stoji na svojem mestu, a ni več tistega pri-
srčnega razpoloženja, nekdanji moji rojaki so
mi inozemci, nismo več skupaj pod eno stre-
ho in če si imamo kaj povedati, kar nam srce
teži — ne smemo glasno govoriti. —

Lepo prijetno jutro me je izvabilo zgodaj
na potovanje. Udaril sem jo proti Velikovcu
na severno mejo, tja, kjer je slovenski živelj
najbolj ogrožen. Hodim po široki cesti in
srečavam šolarje, pozdravljajo me v nemščini.
Sele, ko nekega fanta vprašam, ali ne raz-
ume več slovenski, mi plaho odgovori v slo-
venskem jeziku. Kakor sem pozneje zvedel v
rodoljubni hiši, dobijo otroci, ki štirinajst dni
ne spregovorijo slovenske besede, posebno
darilo; kateri pa govorijo slovensko, so zani-
čevani, da celo kaznovani!

Pridem k staremu znancu. Dostikrat sva
se videla na zborovanju Ciril in Metodovih
podružnic, se navduševala za našo narodno
stvar in se tudi razveseljevala.

Sedaj mu lice nič več ni veselo, resne
poteze so videti na obrazu in lasje so postali
beli. Otožno me pogleda in pravi:

»Lepo je bilo nekdanj, posebno veselo, ko
smo upali, da se rešimo tujega jarma, a sedaj
smo zopet uklenjeni še huje kakor prej. —
Toda ne obupam, četudi sem v zadnjih letih
toliko trpel, solnce svobode nam še prisije.«

Stisnil sem vrlemu možu roko, solza se
mu je zasvetila v očeh, ali od tuge ali v pri-
čakovanju lepših dni, ne vem. To so kre-
muniti značaji, ki se niso upognili vsem sovra-
žnim silam in so ohranili zvestobo svojemu je-
ziku in narodu. Koroški Slovenci imajo mehke
duše, a kar se jim vtisne v srce, to jim ne
vzame nihče več. —

Hodim dalje po polju. Srečam staro žen-
ko, znano iz nekdanih dni. Bila je ves čas

zavedna Slovenka. Prijazno me pogleda, se
nasmehlja in mi poda svojo od žuljev trdo
roko.

»Kako se kaj imate, mamica?« jo vpra-
šam. —

Nič kaj veselo me ne pogleda.

»Žalostno je vse — nekdanj smo smeli
brati doma slovenske časnike in knjige in jih
javno pokazati, sedaj nas pa zalezujejo, če
dobimo kak slovenski list in nas psujejo iz-
dajalce. Tako smo v strahu, da grem, kadar
dobim list »Koroški Slovenec«, kam v sa-
moten kraj čitat, kjer se snidem s svojimi
tovarišicami, ki pazno poslušajo novice, ena
pa stoji na straži, da nas nihče ne zasači. K
sosedu pa že od plebiscita ne smem po vo-
do, ker sem ostala zvesta svojemu rodu; pa
pravijo, da se moramo razumeti. Bog po-
magaj, hudo nam gre.«

Ganilo me je to pripovedovanje — saj je
bilo vse resnično.

Otožnega srca sem odšel iz tega kraja,
kjer sem marsikaj slišal in videl.

Večerno solnce je pošiljalo svoje zadnje
žarke na sivo Peco in se poslavljaljo od stare
znanke. Oj, tam pod Peco spiš, kralj Matjaž,
s svojimi junaki — vzdrami se, tvoj narod
trpi, umira, kliče te na pomoč, dvigni meč in
vzdrami svoje vojnike, reši zasužnjeni rod!...

Tam pod sivim Obirjem v Lečnah je da-
roval novomašnik Josip Wutte dne 12. julija
svojo prvo daritev. Kaj miren je ta kraj ob
tiho deroči Dravi, visoke gore in strme skale
proti jugu in severu. Tu na malem zelenem

polotoku prebivajo štirje posestniki v rajski
tišini kot samotarji v najlepši bratski slogi.

Tu je tekla zibelka novomašniku. Napočil
je njegov slavnostni dan. Tako ljubi svoj dom,
da hoče sredi svojih dragih na domačih tleh
darovati prvo daritev. Zelja se mu je spolnila.
Postavili so pod košatim orehom lesen oltar
z močnim križem na vrhu, spredaj pa ob-
širen oder za presbiterij.

Prijazno je sijalo jutranje solnce izza vi-
sokega Obirja kraj današnje slavnosti, od
vseh strani so prihajali ljudje in se zbirali
okoli novomašnikovega doma. Veličastno za-
doni pesem gor do visokih skal in grom to-
pičev odmeva od gora — novomašnika pe-
ljejo v sprevedu pred oltar. Slavnostni pri-
digar je v kaj pomembnem razlaganju za to
slavnost kakor nalašč določenih besed sv.
evangelija: »Meni se ljudstvo smili... neka-
teri so prišli od daleč...« naslikal vzvišeni
poklic duhovnika.

Novomašnik je stopil pred oltar, da do-
prinese vpricho svoje stare mamice, sorodni

Samo 10 dn

od danes naprej se bodo prodajale

20% cenejše

pletenine, trikotaža, nogavice, volna, bomba
moško in damsko perilo, platno, šifon, kontenin
potrebščine za krojače, šivilje in pletilce

v trgovini I. GLIHA

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 18.

Dnevne novice.

Ninčič in Beneš na Bledu. Sinoči so prispeli na Bled zunanji minister g. dr. Ninčič, njegova soproga, šef kabineta g. Gavrilović in češkoslovaški poslanik v Belgradu g. Šeba. Danes pride češkoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš z g. soprogo na Bled, kjer ima sestanek z ministrom dr. Ninčičem.

Prof. Shotwell v Zagrebu. Te dni se mudi v Zagrebu prof. Shotwell, ravnatelj Carnegievega zaklada za svetovni mir in član južnoameriškega jugoslovanskega društva. Zagrebčani so odličnemu gostu priredili lep sprejem. Prof. Shotwell si je ogledal zagrebsko okolico in položil na Preradovičev grob na Mirogoju šopek cvetja. V nedeljo zvečer je imel v mestni zbornici predavanje o pacifizmu. Zupan Heinzl je izročil gospej Shotwell album mesta Zagreba, prof. Shotwellu pa umetniški plaketo.

Jugoslovanska delegacija v Washingtonu. Clevelandsko »Glasilo K. S. K. Jednote« pri naša sliko jugoslovanske delegacije na mednarodnem parlamentarnem kongresu v Washingtonu. Delegacija je bila na parniku »Majestic« dospela v New York.

Avgusta Danilova se vrne v domovino. Dne 18. t. m. je bil v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu poslovilni večer zaslužne naše igralke Avguste Danilove. Umetnica se vrača v domovino.

Novi slovenski ameriški državljani. Pred kratkim je dobilo ameriško državljanstvo 35 clevelandskih Slovencev, od teh 31 moških in 4 ženske.

Nesrečna smrt Slovenke v Ameriki. V Clevelandu je povozil avtomobil 42 letno Slovenko Josipino Levstik. Zapustila je moža in 4 otroke.

Kaj pa to? Na podeželskih poštah, v pristno »nemškem«? Obsestelskem okraju, se nahajajo pristne »narodno-slovenske« reklame za neki belgrajski časopis: »Das Tagblatt des Balkans in deutscher Sprache, Belgrader Zeitung. Beograd, Terazije 7.« Ta reklamni plakat, z vsemi barvami opremljen, je v poštini uradih na najvidnejšem mestu razobešen. Heil!

Zahvala Jugoslovanske Matice. Pokrajinski odbor Jugoslovanske Matice v Ljubljani se iskreno zahvaljuje vsem korporacijam in posameznikom, ki so na katerikoli nači nprpomogli k tako mogočnemu uspehu »Koroškega dne«. Ta složna manifestacija vsega narodnočutečega prebivalstva budi kažipot k našemu daljnemu delu za neodrešene brate.

Pogodba za razobešanje raznih reklam v vseh vlakih ter na vseh železniških postajah naše države je sklenila Jugoslovanska novinarska agencija v Belgradu s prometnim ministrom. Pogodba je stopila 10. oktobra t. l. v veljavo. Tako je po tej pogodbi edino omenjena trdka opravičena sklepati s posameznimi interesi pogodb za izobešanje reklamnih tabel, plakatov itd. po kolodvorih ter v železniških vozovih. — Ne razumemo, kako pride Jugoslavenska novinarska agencija do tega monopola in ni dvoma, da bo to izzvalo protest v vseh interesiranih krogih.

Zamenjana pošta s podobnimi imeni. Splitško pošto ravnateljstvo naznanja, da prihajajo na pošto Vrlika pošiljke za Iz Veliki, Vrliko in Vrhniko pri Ljubljani; na pošto Studenec (Dalmacija) pošiljke za Studenec pri Mariboru, Studenec pri Ljubljani, Studenec kraj Perušica (Lika) in Studenec kraj Čapljine (Hercegovina), na pošto Petrovac (Boka Kotorska) pošiljke za Petrovac v Bački, Petrovac Požarevački in Petrovac v Češkoslovaški; nasprotno pa da prihajajo pošiljke za pošto Vrlika, Studenci (Dalmacija) in Petrovac v Boki Kotorski z znatno zamudo od pošt s sličnimi nazivi. — Taka in podobna napačna adresiranja poštinskih pošilk zakrvice nekaj pošiljatelj, kateri pre-

malo označijo zadnjo pošto, nekaj pa tudi poštne uradniki s svojo površnostjo. Vseled pomankljivih naslovov ne prihajajo pošiljke ob pravem času naslovnikom v roke in vrhutega morajo še pristojbine za preposlanje plačati, kar velja namreč za vse paketne pošiljke. Treba torej napisati vselej natančen naslov.

Likvidacija sreskih in mestnih sodišč v Srbiji. Temeljem svoječasne sklepa o likvidaciji sreskih in mestnih sodišč se je izvršila v zadnjem času likvidacija sledečih sreskih sodišč: mačvanskega v Bogatiču, oraškega v Vel. Orašju, kolubarskega v Lazarevcu, jasijskega v Smed. Palanki, požeškega v Požegi, resavskega v Svilanju, trsteniškega v Trsteniku, tamnavskega na Ubu, užiškega v Užicah in posavskega na Umki.

Vse vrline, ki jih gospodinja zahteva od mila, vsebuje naše milo znamke »Gazela«. Zato pri Vašem trgovcu zahtevajte samo tega.

V Belgradu na oglu Obiličevega Venca 33 in Knez Mihajlove 10, pod Ruskim carjem, se je otvorila velemestno urejena delikatesna restavracija s tujo in domačo prvovrstno pijačo ter s prvovrstnimi domačimi in tujimi delikatesami. To je prvi slučaj, da se je v Belgradu odprl te vrste lokal z vsemi higijenskim pogoji v prid zdravju belgrajskih meščanov. Organizator je g. Trifun M. Marković, bivši ravnatelj hotela »Srpske Krune«.

Alkohol in nož.

ZRTEV DIJAK NOVOMEŠKE GIMNAZIJE.

Na Lešnici eno uro pešhoda od Novega mesta, se je zgodil preteklo nedeljo krvav zločin. Na večer so prihajali vaščani iz svojih vinskih hramov, kjer so stiskali grozdje. Znak veselega razpoloženja je bilo glasno petje, ki je odmevalo daleč naokoli. Kdo bi bil mislil, da bo nekaj trenutkov pozneje uničeno mlado življenje. Sin posestnika Janca, ki se je nedavno vrnil od vojakov in je znan kot alkoholni vdan in nasilen človek, je brez pravega povoda začel med sosedi, ki so bili zbrani na vasi, z odprtim nožem divje mahati okoli sebe. Ranil je pri tem več oseb, dijaka novomeške gimnazije Riflija, sina posestnika Rifelja na Lešnici, je pa zadrl z nožem v vrat tako silno, da je ta po par minutah izdihnil. Cele vasi se je polotila velika razburjenost in žalost nad tragično smrtjo dobrega fanta. Ubijalec se je sam javil oblasti. — Zopet en dokaz več, kako sadove rodi nesrečni alkohol in kam vodi slaba vzgaja.

Ugovori proti obč. volitvam.

Neznosno že postaja, da skoraj ni volitve občinskega odbora ali volitve župana, proti kateri bi ne bila vložena pritožba. Ta pritožbarnja je dobila že znak kronične bolezni, in je v resnici — dejali bi lahko — patološki pojav. In vendar manjka povečini vsem pritožbam resnosti. Kakor znano, je bilo leto razpuščenih nešteto občinskih odborov, seveda le takih, kjer so imeli večino pristaši SLS. O neopravičenosti razpustov smo že temeljito pisali; zato tega ne bomo ponavljali. Le to bodi še enkrat konstatirano: Razpust občinskega odbora je neopravičen, torej nepostaven tudi tedaj, če se morda posameznemu občinskemu zastopniku — bodisi županu — dokáže kaka lahkomišelnost pri uradnem poslovanju.

Tendenco pri razpuščanju občinskih odborov je bila pač le prejasna. Znano je, da je prišla inicijativa vselej iz vrst odnosno iz tajništva SDS. Zato ni prav nič čudno, da so se pri obstoječem režimu razpuščali občinski odbori en masse, češ pristaši SLS bodo po tem pritisku oplaseni, ter ne pojdejo na volišče,

in liberalcem ter njihovim eksponentom pojde pšenica in klasje in žetev za SDS bo obilna. No, vreme za to skrahirano stranko ni ugodno, in njene nade je že marsikje stolkla toča gumijevih kroglic. Nekaj je pa le treba storiti, da se obdrže na krmilu »napredni« gerentje. A kaj je ložega nego doseči to? Naredi pritožbo proti volitvi odbora, ali proti izvolitvi župana, in stvar se vleče kakor kurja čreva. Pritožba roma iz urada v urad, od okrajnega glavarstva do velikega župana, od tam zopet nazaj, od glavarstva na občino ali tudi na orožništvo itd. Pri tem pa trpi občinsko gospodarstvo, ker občina nima postavnega zastopa, samo da je ustrezno interesom posameznih esdeesarskih ali pa tudi »samostojnih« glav.

Ali ne bo nikdar konec neutemeljenih pritožb, in pa — če so že vložene, ker neumnost in zlobnost sta sestri, — konec zavlačevanju rešitev? Sicer pa mora priti končno toliko politične morale med občane, da ne bodo z neosnovanimi pritožbami proti občinskimi volitvam zavirali v lastno škodo občinskega gospodarstva, katero more izvrševati le postavno od občanov samih izvoljeni občinski odbor.

Iz Ljubljane.

† Zlatomačnik Simon Zupan. Sinoči ob 10. uri je umrl v Leonišču g. Simon Zupan, duhovni svetnik in bivši dolgoletni župnik na Ježici. Pokojni je bil rojen 24. oktobra 1844 v Kropi, v mašnika je bil posvečen 9. julija 1870. Svetila mu večna luč!

Nastopno predavanje dr. Franca Voda-pivea. Sinoči je v vseučiliški dvorani imel nastopno predavanje novi docent dr. Franc Vodopivec, veliki župan v pokoju. Predavanja so se udeležili prorektor dr. Hinterlechner, dekan juridične fakultete dr. Dolenc, predsednik odvetniške zbornice dr. Majaron, mnogo profesorjev juridične fakultete, odvetnikov in slušateljev. Dekan dr. Dolenc je pozdravil novega docenta, nakar je ta prišel s predavanjem o »načelih sedanjih občinskih zakonov v naši kraljevini«. Orisal je skupino občinskih zakonov, kakor veljajo v naši državi. Pokazal je njih razlike in skupne črte in poudaril njih dobre strani, ki jih bo treba sprejeti v novi enotni občinski zakon. Svoje predavanje je zaključil z besedami: »Temelj svobodne države je svobodna občina.« Predavatelj je žel živahen aplavz.

Proslava češkoslovaške narodne osvoboditve. Češka dopolnilna šola v Ljubljani proslavi dne 25. t. m. čsl. praznik Narodnega osvobodjenja v prostorih šentjakobskega odra. Ob tej priliki se priredi gledališka predstava »Pro tatlička Masaryka«. Protektorat proslave sta prevzela tukajšnji čsl. konzulat in »Češkoslovaška obca« v Ljubljani. Vstopnine ni; sprejemali se pa bodo prostovoljni darovi.

Srebrno poroko praznuje g. Vekoslav Dolničar, hotelir in restavratir v »Tivoli« danes v ožjem krogu svoje družine in sorodnikov.

Javna risarska šola. Ravnateljstvo teh. srednje šole razglašja: Ker se ni prijavilo desti učencev, se termin vpisovanja podaljša do 24. t. m. Vpisuje se na Tehniški srednji šoli II nadstopje, soba št. 10. Vpisnina znaša 10 Din. Prispevek za celo leto 80 Din. Vpišejo se lahko pomočniki vseh obrti. Šola im namen naučiti risanje za obrti. Pouk se vrši vsako soboto od 15 do 18 in sicer do konca maja.

Knjižnica šentpeterskega prosvetnega društva je odprta vsako sredo od 6 do 7 zvečer in vsako nedeljo od 10 do pol 12 dopoldne. Izposojevalnina priznana najnižja. Prijatelji knjig, sezite po njih!

visoko in moderno vsestransko naobrazene, kakor jih zahteva današnji čas. Kako hoče duhovnik voditi katero naših mladinskih organizacij, ako nima pojma o modernem mladinskem gibanju po Evropi, ako ne pozna vsaj važnejših kulturnih stremiljenj sodobnega človeštva. »Nemo dat, quod non habet«. Bili so časi, ko duhovnik tega ni rabil, a danes brez vsega tega biti ne more.

Ravno to vsestransko življensko izobrazbo hoče dati svojim članom naše centralno bogoslovsko društvo »Slomške«. Toda kako naj društvo izvrši to svoje naloge, ko pa njegova blagajna premore komaj toliko, da si plačamo vsaj par slovenskih revij! Naši duševni pogledi pa segajo tudi čez meje naše države. In drugi stroški? Predali naše knjižnice že par let niso razen kakšne malenkosti dobili nobene novitete. Ravno to je vzrok, da se obračamo danes do Vas, č. gg. duhovniki, starešine in prijatelji »Slomške«, da nam z denarnimi prispevki pri-skočite na pomoč. Opustili smo za letošnje razpošiljanje okrožnice (novi odbor smo javili po časopisju), ki so jih navadno ob začetku leta dobili naše starešine. Naj to okrožnico nadomesti ta skupni apel in prošnja. Saj časopise bere danes prav vsakdo. Zavedamo se slabega stanja, v katerem se nahaja naša duhovščina, resnica pa je vseeno, da je nekaj takih, ki bi nam lahko pomagali. Vsak dinar je dobrodošel, vsak dinar je hvaležno sprejet. Naj ne gre ta prošnja mimo Vas, dragi bratje, brez odziva! Saj mora sicer »Slomšek« svoje širokopotezno delovanje med svojim članstvom popolnoma okrniti, saj mora zamreti v naših dušah ves mladostni idealizem, brez katerega bi

Da se prepričate,

da ste dobili pravo

MAGGI ^{jevo} ZABELO

morate dobro paziti na ime MAGGI na varstveno znamko zvezde s križcem

Pri napolnjevanju naj se zahteva izrecno MAGGIjevo zabelo iz velike MAGGIjeve originalne steklenice, ker iz teh se po zakonu sme prodajati samo prava MAGGI zabela

V stolni pevski zbor v Ljubljani sprejme vodstvo kora več dobrih pevk in pevcev, ki bi hoteli proti primerni nagradi sodelovati pri velikih (latinskih) mašah ob nedeljah in praznikih. Oglasiti se je pred Škofijo 12, I. (ob nedeljah — če mogoče — od pol 12 do 12, ob delavnikih od 1 do 2 popoldne).

Kaj pa Strelška ulica? Pišejo nam: Ljubljana se modernizira na vseh koncih in krajih, le Strelška ulica je nekam pozabljena, dasi se je o njej govorilo že v mnogih občinskih sejah. In vendar je to ena najbolj prometnih ljubljanskih ulic. Lansko zimo so delno že začeli z njeno regulacijo, nato pa so dela povsem ustavili. Kdor pozna to ulico v slabem in zimskem vremenu, mora priznati, da je res nujno potrebna zboljšanja. Vse cvire so pač tako malenkostne, da bi se dale pri malce dobri volji odpraviti z rednim proračunom. Najbolj kričeč je pač zadnji del te ulice ob Grubarjevem kanalu, kjer je tako ozek in oster ovinek, da se vsak trenutek lahko pripeti večja nesreča. Potrebna je tudi kanalizacija, kajti občestna gnojnica s svojim smrdom v tem kraju je že neznosna. Enako so potrebni tudi občestni hodniki, ker danes pasant že ne ve, kam naj se umakne drvečim vozovom. Tudi plinsko razsvetljavo bi nam lahko pustili v starem stanju, kajti prej je vsaj nekaj brlelo, zdaj smo pa največkrat v temi in svetilke gore večinoma le po dnevi. In bi se torej gospodje ozrli nekoliko tudi v naš del mesta in nam privoščili vsaj dobro in ponoči razsvetljeno pot, saj mi smo zadovoljni z malim.

Poneverbe. Z ozirom na včerajšnjo notico pod tem naslovom nas prosi Anton Japelj, da ugotovimo, da ni neznanokam odšel, ampak je še v službi pri dosedanjem šefu.

Poskušen samomor. V. J., prodajalka in posestnica iz Sp. Šiške je v noči od ponedeljka na torek izpila v samomornem namenu precejšnjo množino octove kisline. Njena jokanje in stokanje so slišali sostanovalci, ki so vdrli v njeno sobo in takoj obvestili rešilno postajo, katera je V. prepeljala v bolnico, kjer so ji takoj izprali želodec. Njeno stanje ni še izven

Neprekosljivi

v ceni, kvaliteti in izdelavi so naši letošnji zimski izdelki najnovejše konfekcije

Jos. Rojina, Ljubljana.

bile naše duše tako puste in dolgočasne.

Kadi se njiva razorana, delavca čaka, da jo prikloplje, poseje in pobrana.

O našem delovanju med letom Vas bomo, gospodje starešine, kratko obveščali po naših časopisih. Hvaležna srca pričakujejo pomoči, z obljubo v srcu, da izpolnijo željo velikega papeža Benedikta XV., ki je med svetovno vojno izrazil v nekem pismu: »Le sacerdote est la lumière du monde et le sel de la terre; il est l'honneur des familles et le rempart des sociétés. Son rôle ne peut être que de premier ordre dans les restaurations futures.« — Za društvo »Slomške«, Maribor, Glavni trg 7. — Predsednik.

A. Ušeničnik: Soc. vprašanje.

Za socialno izobrazbo ljudstva se je pri nas v teku zadnjih 30 let brez dvoma že mnogo storilo. Pomankljivo je bilo to, da nismo imeli knjige, ki bi bila širšim krogom razjasnila socialno vprašanje v njega bistvu, v njega polnem obsegu in njega zgodovini in bila tako kažipot za načelno umevanje tega tako zanemaranega problema. Zato ne moremo dovolj priščrno pozdraviti nove knjige, ki nosi naslov »Socialno vprašanje« in ki je zamisljena kot prvi in osnovni del serije, v kateri naj se obdelava vse, kar je za načelno socialno in državljansko izobrazbo našega naroda in posebej naše mladine potrebno. Nihče ni bil bolj poklican in bolje pripravljen, da ustvari tako delo, ko g. univ. prof. Aleš Ušeničnik, kajti on ne pozna samo temeljito socialnega vprašanja, ampak ima tudi izredno spretnost, da pove svoje misli jedrnat in v lahko umljivem, lepem jeziku. Ta jasnost, ki odlikuje vse njegove spise, je tudi posebna vrline nove knjige.

kov in mnogoštevilne množice Vsemogočnemu svojo prvo daritev. Sveta tišina je vladala nad množico, slišal se je le glas duhovnika in ubrano petje apakišev pevcev.

Povzdigovanje — kako tajnostno, kako veličastno tu pod milim, jasnim nebom, pod visokimi gorami. Množica kleči in moli iskreno, sredi pa duhovnik dviga Najsvetejše proti križu!

Kako lepa slika! Spomnila me je tebe, mili slovenski koroški narod! Preganjan si, teptan, zaničevan, nikjer ne najdeš zavetja, pomoči. Tu sem v ta tihi kot si se podal, tu si se zbral okoli svojega edinega prijatelja, ki ti je še ostal na Koroškem od duševnih voditeljev — duhovnika, kateremu se popolnoma zaupaš. Duhovnik je trpel s teboj vred v zadnjih letih nepopisne muke, a zapustil te ni, ostal je tvoje zavetje. On je torej oče, on te vodi, uči in varuje, da ne zgubiš svoje vere, svoje narodnosti.

Ta dan mi ostane za vedno v najlepšem spominu. (Konec jutri.)

Daničičeva proslava.

Minulo nedeljo se je v Belgradu vršila proslava 100 letnice srbskega književnika Gjurja Daničiča, ki sta jo priredili skupno Srbija in Jugoslovanska akademija. Dopoldne je bila služba božja v saborni cerkvi, katere so se udeležili poleg mnogoštevilnega občinstva zastopniki vlade, domačini in inozemskih univerz in akademij, prosvetnih društev itd. Govoril je patrijarh Dimitrije, ki je bil še sam učenec Daničiča. Popoldne se je vršila na vse-

učilišču slavnostna seja Srbske akademije, kateri so prisostvovali isti odlični gostje; ljubljansko univerzo je zastopal prof. L. Pitamic. Zvečer je bil v »Kolu« Srbskih sester gostom na čast koncert.

Lavantinski duhovščini, starešinam in prijateljem »Slomška«

Vrnili smo se s prvim oktobrom zopet v zatišje zidovja mariborskega bogoslovja, otresli takoj prve dni med duhovnimi vajami raz sebe prah, ki se nas je oprjel tekom poititne, oblekli novega človeka secundum legem in se s pridnostjo lotili dela pri gradnji naše duhovne slavbe. Naš cilj je in mora biti postati možje molitve, možje učenosti in možje ljubezni. Vse to se nam nudi tukaj v bogoslovju v obilni meri. Spoznali pa so že naši predniki, da še vse to ne zadostuje, da je treba za življenje še nečesa drugega, česar nam drugi dati ne morejo, kar si moramo priboriti sami, to je namreč one vsestranske izobrazbe, onega kozmopolitizma, ki ga v današnjem času organizacij rabi vsakdo, ki hoče prosvetno delovati med narodom. Zavedajmo se, da se je pred 25. leti pričelo 19. stoletje! Dr. Eder izraza v svoji krasni knjigi »Die heiligen Pflichten« sledečo, prav aktualno misel: danes ni več tako, kakor je bilo pred 25. leti, ko je duhovnik užival čast in spoštovanje že zato, ker je bil pač duhovnik, ker je nosil bel kolar in črno suknjo. Danes teh časov več ni! Naš katoliški pokret bo uspel samo takrat, ako bomo v vsakem selu, vsepovsod imeli na razpolago duhovnike, svete,

nevarnosti. Vzroka poskušene samomora noče V. pod nobenim pogojem povedati.

Popadljiv pes. Zidarja Štefana Brezovška je na Viču popadel pes in ga močno ugriznil v desno nogo. Pes je last M. Z. z Viča.

Tatvine. Andreju Paternostu, mesarskemu pomočniku iz Vevč, je bilo izpred sodišča ukraden kolo znamke Tribuna, vredno 1500 dinarjev. — Antonu Markunu je izpred njegove trgovine v Kolodvorski ulici ukradel neznan tat gonilni jermen v vrednosti 1600 dinarjev.

Iz Štajerske.

Zgodnji sneg. Na dan sv. Terezije je v celjski okolici padel prvi sneg, ki je sicer kmalu zginil, vendar je ozračje nenavadno ohladilo. Ljudje zelo hite s setvijo in spravljajem poljskih pridelkov. — Trgatev se je vsled mraza morala pospešiti; ameriški nasadi, ki stanejo toliko truda in stroškov, so malodane popolnoma odpovedali, smod in plesnoba uničujeta trto leto za letom bolj in bolj; šmarnica pa se je naravnost sijajno obnesla.

IZ MARIBORA.

»Jutru« v odgovor. »Poskrbljeno je, da v bodoče gospodje ne bodo izrabljali vsenarodnih organizacij za svoje namene« — tako bolestno fantazira »Jutro« dopisnik in nas vprašuje, če se razumemo, kaj je bilo v petek, soboto in nedeljo ob priliki koroške manifestacije. Odgovor je lahek: vsi navdušeni za fakično delo za Koroško, vsi pripravljeni na žrtve, vsi v tem vprašanju v najlepši slogi — razen par — ali samo ene izjeme, ki je pri tem mislila tudi na »frankfurterico«. Pribijemo: Mi bi ne odgovarjali, ker nečemo zmanjševati mogočnega vtisa teh dni, če ne bi bili ponovno izzvani. Pribijemo pa tudi to: Da so bile v narodnostnem oziru napake inter et extra muros, je res! Ali ti dnevi so bili namenjeni, da po izprašani vesti začnemo pot dejanskega dela za brate preko mej in za narodno zavest med nami samimi. — Če pa hoče »Jutro« dopisnik vlačiti posameznosti na dan, mu zagotavljamo, da mu postrežemo iz demokratiških krogov od najbolj informirane strani take podatke, da bo veselje! Poudarjamo, da le izzvani odgovarjamo in bomo odgovarjali — ne da bi se ustrašili: nas je dovolj! Končno mu zaupamo še to: Res je poskrbljeno, da gotovi gospodje v bodoče ne bodo izrabljali vse-narodnih prireditev v osebne namene! —

Dalmacija in naše morje — je predmet drugega prosvetnega večera, ki ga priredi Prosvetna zveza v Mariboru v petek, 23. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke. Predava g. prof. Ivan Mazovec. Številne in krasne skopične slike.

Narodno gledališče je dobilo končno blago iz carine, ki je potrebno za tapetiranje gledaliških lož. Uprava obljublja, da bo delo pospešila, da se gledališče otvori okrog 1. novembra 1925. Gledališče je dobilo novo moč v osebi g. Bratuža iz Gorice, bivšega člana ljubljanske opere. Opera študira že Foersterjevega »Gorenjskega slavčka«, ki bo operna otvoritvena predstava.

Vinarska šola. Ministrstvo poljedelstva je za enoletne tečajnike, ki bi bili v internatu vinarske šole, povišalo mesečnino od 75 na 400 Din. Pripomnimo, da ti tečajniki morajo ves čas na zavodu opravljati tudi težaška dela! Zato se čudimo tej nesocialni ministrski naredbi, katere slab učinek se pozna v tem, da je dve tretjini tečajnikov izostalo. Na to krivico, storjeno kmetskemu stanu, opozarjamo naše poslane.

Poroka. Luka Tavčar, trgovec v Banovi Jarugi v Slavoniji in Marija Cermak, kontoristinja v Mariboru, sta bila dne 18. t. m. v Gradcu poročena.

Esperantski kongres v Mariboru. V nedeljo je predaval g. prof. Maruzzi iz Zagreba o esperantu. Lepa nedelja je izvalila ljudi iz mesta in tako je bilo predavanje bolj slabo obiskano. Kakor čujemo, nameravajo drugo leto prirediti esperantski kongres v Mariboru za vso državo. Ta kongres bi se vršil najbrž o Binkoštih ter bi bila tudi pridiga v esperantskem jeziku, če bo seveda to mogoče. Tukajšnji esperantisti upajo dobiti zlasti med srednješolsko mladino pristašev.

IZ TRBOVELJ.

Prevoz pošte. Vsem onim, ki se zani-majo za prevoz pošte s kolodvora, se nazna-nja, da bo ponovna licitacija dne 29. oktobra letos v občinski pisarni ob 10 dopoldne, ker je bila prva licitacija ovržena na pritožbo ne-katerih oseb, ki se je niso mogle udeležiti.

Stavbeno gibanje. Sezona zidanja se bliža koncu. Ako jo rekapituliramo, moremo ugotoviti, da se je še precej gradilo. Prednjači se-veda rudnik. Ta je sezidal tri dvanadstropne delavske hiše, vsaka po osemnajst stanovanj, in sicer eno na zapadnem in dve na vzhodnem okrožju. Nadalje je dal rudnik napraviti prizidek h kolodvorski restavraciji, novo poslopje za lesno pisarno in za progovnega mojstra ter remizo za lokomotive, obe poslopji pri cesti stare pralnice. Občina je spravila dvanadstropno stanovanjsko hišo za svoje nameščenice pod streho; zgotoviti jo hoče ob početku drugega leta. Društveni dom se dokončava in bo otvoritev in blagoslovljenje v novembru. V Gaberskem si je sezidal g. Kolenc lepo in prostorno hišo; g. Prelogar, trgovec na Retjih, je vzdignil hišo na eno nadstropje, napravil je hiši v isti višini še prizidek in trgovske prostore popolnoma preuredil. G. Treo na Retjah je preuredil teraso pri trgovini Mahkovec. G. Juvan je svojo enonadstropno hišo letos dokončal. Zupnišče se je adaptiralo, in so iz prejšnje kleti napravili pisarniške prostore. Ob cesti iz Trbovelj na Hrastnik si je v Urhovčevi loki postavil hišo g. Golob. V bližini g. Bulingerja zida g. Rozman, kovač pri rudniku, malo naprej zida g. Balentin. Pri Sokolskem domu zida g. Peharc novo lekarno s stanovanji in so betonska dela skoraj dokončana. Pri trboveljski šoli si napravi lepo stanovanjsko hišo gosp. učitelj Omerzu. Staro je dal popolnoma podreti in nova je za nekaj metrov odmaknjena od ceste, tako da ne bo več kazilo lica ceste. Zunanje sta prenovili svoje hiše gospa Tratnik in

gospa Zupan. Ob cesti od Božiča ali Sokolskega doma se je na obeh straneh ceste napravil oporni zid z ograjo in se cesta razširila. Novo enonadstropno hišo si je postavil na Tereziji g. Dekleva, trgovec; g. Varga, pek v Petelinovi vasi pa je sezidal novo poslopje s parno pečjo. — Manjših zidarskih del se je napravilo v večjem številu.

IZ ŠMARJA PRI JELŠAH.

Nov odvetnik. V kratkem otvori v prostorih novega Katol. doma odvetniško pisarno dr. Wurzbach, naš pristaša.

Uradne ure tajništva SLS. V prostorih tukajšnje posojilnice bo začelo imeti od torkih uradne ure tajništvo SLS v Celju. Namen je predvsem ta, da more dajati tajništvo lažje informacije v raznih zadevah, ki se tičejo vojašine in raznih drugih vprašanj.

Električna razsvetljava. Grad Jelše namerava graditi parno žago, ki naj bi služila tudi za proizvodnjo elektrike. Trg šmarje je dovolj zainteresiran na tem, da bi električno razsvetljava, in se dela na tem, da se stvar pospeši.

Trgatev je v šmarskem okraju končana. Vina je malo, ali vse kaže, da bo kvaliteta dobra. Za mošt ponujajo 25—28 K.

Najden zaklad vas ne more tako osrečiti, kakor srečke izredno bogate loterije »Katol. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami«, katere vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 dinarjev. Srečka stane samo 5 Din in lahko ž njo zadene celokupno pohištvo iz črešnjevega lesa, nov šivalni stroj »Singer« in še vse polno drugih lepih in koristnih stvari. Ne zamudite prilike, temveč pišite takoj na »Loterijski odbor kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. Gorami« in priložite tolikokrat po 5 Din, kolikor srečk si želite. Čimveč jih boste kupili, tembolj ste sigurni, da zadene. Srečke se dobe za Gorenjsko pri g. Petru Malec, Kranj, Ljudski dom, v Mariboru v prodajalnah Cirilove tiskarne in pri Prosvetni zvezi, Aleksandrova c. 6. I. Iščejo se zvesti in agilni razpečevalci proti visokemu plačilu.

Iz Prekmurja.

MURSKA SOBOTA.

Premestitev. V soboto, 17. t. m. je zapustil Mursko Soboto g. Jožef Karba, profesor na tukajšnji državni realni gimnaziji. G. profesor je bil v Murski Soboti zelo popularna oseba. Bil je duša tukajšnjega francoskega krožka, katerega je z velikim trudom pred letom dni osnoval. Na kolodvoru so se v velikem številu poslovili od njega tudi dijaki in

dijakinje, ki so se jokajoč ločili od svojega profesorja. G. profesor je premeščen v Celje.

Duhovniško posvečenje. V Sombatelju na Ogrskem je bil preteklo nedeljo posvečen za duhovnika evangeličanski bogoslovec g. Leop. Hari iz Pamovcev na Goričanskem Prekmurju. Evangeličani v Jugoslaviji namreč še do danes nimajo svojega škofa, ki bi zamogel izvršiti duhovniško posvečenje. G. Hari, ki je zaveden Slovenec, pa ne bo še takoj nastopil duhovniške službe, ker mora najprej odslužiti vojaški rok, potem pa namerava oditi nadaljevati svoje študije v Nemčijo.

je naš najboljši domači informacijski zavod
ima v vseh mestih zanesljive poverjenike
daje informacije o vsem, posebno pa še o
imovnem stanju denarnih zavodov trgov-
sko-industrijskih podjetij in privatnih oseb
— ove informacije so točne, izčrpne in brze
se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd
— ov telefon je 6-25, a brzojavni nasl. Argus

Beleške.

Propagandni fond za Koroško. Včerašnji »Narodni Dnevnik« piše o propagandnem fondu za Koroško in ugotavlja znova, da je znana svinčena afera porzla propagandnemu fondu 1 milijon dinarjev, tehniško-visokošolskemu fondu 600.000 Din, Zadržni zvezi v Ljubljani 80.000 Din, in Zvezi slovenskih zadrž v Ljubljani 60.000 Din. Ta denar so dolžne povrniti po »Narodnem Dnevniku« Jadransko-podunavska banka in Jadranska montanska družba v Ljubljani. »Narodni Dnevnik« ima popolnoma prav, da se je zopet dotaknil svinčene afere in njenih zlih posledic za važne naše kulturne in gospodarske ustanove in mi bomo vsa to-zadevna prizadevanja »Narodnega Dnevnika« energično in iskreno podpirali. Pričakujemo pa, da bo »Narodni Dnevnik«, ki stoji precej blizu danes vladajočim faktorjem, znal tudi na te primerno vplivati, da prav resno vzamejo svinčeno zadevo v roke in jo po dolgih letih že vendar enkrat temeljito razčistijo in krivice pokličejo na odgovornost. Svinčena afera je za vso Slovenijo strašen madež, ki ga je treba za vsako ceno oprati.

»Napredno fronto« bi spet radi zvarili pri »Jutru«. Česa je potreba za to? Boja proti klerikalizmu — kot v stari Avstriji. Na pomoč je treba klicati vladu — kot v stari Avstriji. Blaženi časi, ko je vladal na Kranjskem Heint! Treba udariti po Jegliču — kot v stari Avstriji. Škoda da ni Skubla, da bi pošiljal poročila v Belgrad. — Smo mislili, da je »Jutro« sveže, mlado in boju za svobodomiseltvo, da je jugo-slovansko, pa ne zna zakriti starih avstrijsko-kantskih manir in bojnih navad nemških liberalcev. Reakcionarci so pač povsod enaki. Človek se nehoti spomni na nekdanjo »napredno fronto na Kranjskem, ki so jo tvorili slovenski liberalci in — Nemci.

Žive priče. »Dogodki pred vojno so žive priče, kako je Avstrija z vsemi razpoložljivimi sredstvi nasilstva in brezzakonja protežirala klerikalno stranko, da ji zagotovi absolutno gospodstvo med Slovenci.« Ta stavek je včeraj zapisal v »Narod« nekdo, ki je prav gotovo zadnjih 50 let prespal. Če bi bil namreč čul, bi danes vedel, da »klerikalne« stranke ni ustvarila pri nas avstrijska vlada, ampak, da se je SLS rodila med Slovenci kot odpor proti prodiranju nemškega židovsko-liberalnega duha, ki

OSTANKE

češkega in angleškega sukna za moške obleke, damske kostume in plašče po 2/50 do 3/20 m do-bite po neverjetno nizki ceni, in sicer od 250 dinarjev naprej v razpošiljalnici

JOSIP IVANČIČ — LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 4 (naspr. frančiškanske cerkve). Oglejte si izložbe! Prepričajte se!

Španske maroške čete korakajo v Madrid.

cializem (str. 50—73). 5. Krščanski socializem (str. 74—117).

G. pisatelj in Orlovsko podzveza zaslužita iskreno hvaležnost za knjigo. Seme je pripravljeno in njive so, mislim, zorane. Naj posežejo marljivi sejavniki po semenu in ga posejejo po pripravljenih rodovitnih tleh in Bog naj da svoj blagoslov! In še nekaj! Naj se leto za letom izvršuje in izpopolnjuje načrt, čigar prvi del je »Socialno vprašanje«!

Dr. L.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Sreda, 21. okt.: »Zimska pravljica«. Red C.
Četrtek, 22. okt.: »Pegica mojega srca«. Red D.
Petek, 23. okt.: »Za narodov blagor«. Red F.
Sobota, 24. okt.: »Periferijac«. Red A.
Nedelja, 25. okt.: »Pegica mojega srca«. Izven.
Ponedeljek, 26. okt.: »Za narodov blagor«. Red B.
Torek, 27. okt.: »Higenija na Tavidri«. Red C.
Sreda, 28. okt.: Zaprto.
Četrtek, 29. okt.: »Pegica mojega srca«. Red A.
Petek, 30. okt.: »Periferijac«. Red D.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sreda, 21. okt.: »Mrtve oči«. Red B.
Četrtek, 22. okt.: »Naborc«. »Povratek«. Premijeri.
Red E.
Petek, 23. okt.: Zaprto.
Sobota, 24. okt.: »Aida«. Red D.
Nedelja, 25. okt.: »Naborc«. »Povratek«. Izven.
Ponedeljek, 26. okt.: Zaprto.
Torek, 27. okt.: »Hoffmannove pripovedke«. Red E.
Sreda, 28. okt.: Češka proslava. Izven.
Četrtek, 29. okt.: »Manonc«. Red C.
Petek, 30. okt.: »Mrtve oči«. Red F.

DVE OPERNI NOVITETI NA NAŠEM ODRU.

V četrtek, dne 22. t. m. je v naši operi premijera Gerbičeve opere »Naborc«, ki se to pot sploh prvokrat izvaja na gledališkem odru. Opera »Naborc« ima dve dejanji ter sledeče osebe: Jelka ga. Lovšetova, Boštjanka, njena mati — gna. Ropasova, Jože — g. Kovač, Kosek, njegov oče — g. Rumpelj, Marzin, vaški lovec — g. Šubelj, Jernej, premožen kmet — g. Zupan, gostilničar Zalar — g. Rus Franc, nočni varuh Janko — g. Sekula, godec — g. Perko. — Opera dirigira g. Marij Kogoj, režiral jo je pa g. Emil Kralj.

Druga noviteta tega večera je opera »Povratek«, delo znanega dalmatinskega skladatelja Josipa Hatzeja. Rojen Splitčan posvetil se je po dovršeni realni gimnaziji glasbenim študijam. V kratkem času je izdal v Zagrebu prvi zvezek svojih samospelov, uspeh tega zvezka je bil tako velik, da je sklenil, da se posveti izključno le glasbi. Odsel je na konservatorij v Tesaro v Italiji, kjer je bil učence slavnega Petra Mascagnija. Po dovršenem konservatoriju je bil privatni učitelj petja na Dunaju, l. 1906. pa ga je pozvalo pevsko društvo »Zvonimir« v Splitu, da prevzame pevovodstvo. Po končani svetovni vojni je bil imenovan profesorjem petja na srednji tehnični šoli, obenem pa je postal zborovodja Guslarja.

Hatze je v bistvu melodik, in to ga je tako splošno priljubilo. Tudi njegova opera »Povratek« je polna najlepših melodij in ravno zato vsi pevci to opero tako ljubijo. Opera sama ima dva dela, ki sta zvezana po zelo efektne orkestralne intermezze. Pri premijeri na našem odru so vloge sledeče zasledene: Ivo — g. Orlov, Jela, njegova žena — g. Jenikova, Kata, mati — gna. Potučko, va, Stanko — g. Balaban, Dako — g. Betetto, Luka — g. Rus Josip, Marta — gna. Korenjakova. Opero dirigira kapelnik Nefat, režira g. Kralj.

CANKAR V LJUBLJANSKI DRAMI.

V tej gledališki sezoni poteka pederet let, kar se je rodil Ivan Cankar. V ta spomin vpi-

zori naše dramsko gledališče v začetku sezone satirično komedijo »Za narodov blagor«, pozneje »Hlapec« in po možnosti tudi »Lepo Vido«, »Pohujšanje v dolini sentflorijanski« pa ostane od lani na repertoarju. Premijera komedije »Za narodov blagor« bo v petek, dne 23. t. m. ob osmi uri zvečer. Režira g. Skrbinek, ki igra tudi vloge Štuke. Ostale vloge so razdeljene tako: Gornik — Levor, dr. Grozd — Cesar, Katarina — Juvanova, Matilda — Šaričeva, dr. Gruden — Peček, Helena — Medvedova. Mrmolja — Gregorin, Klander — Plut, Mrmoljevka — Rakarjeva, Širarka — Jerman, Kadičev — Jan, Kremžar — Lipah, Stebelce — Drenovec, mlad človek — Sancin, hišna — Gorjupova, I. svetnik — Danilo, II. svetnik — Medven, III. svetnik — Smerkolj, sluga — Košič.

Knjige in revije.

»Naš Dom«, list za ljudsko prosveto, prinaša v oktoberski številki zanimivo vsebino. Članek »Gospodstveni zvon kliče«, »Igre žiljskih Slovencev« in »Največje slovensko jezero«, se nanašajo na petletnico koroškega plebiscita. Članek »Žena in delo« ima nekatere res lepe misli: »Žena bi morala biti svetel angel, ki razlira temine, tugi in bol. S svojo čisto ljubeznijo bi naj ogrevala in liko od samoljublja in sebičnosti zledenelih src. Utrjevala vezji krščanskega bistva.« Ljubki pesmici Višavske »Trpečine« in »Moji sprehoči«. P. Pristov D. J. poroča v sestavku »Dom duhovnih vaj v Ljubljani odprte o koristi duhovnih vaj vabi k duhovnim vajam. A. Boštelov prevod i mothe-jevega »Kralja noč« se odlikuje po i slovensčini, a tudi povest sama je lepa in z miva. Nadaljnja vsebina je: Vestnik deklj zvez, Pod vaško lipo, Drobiz, Društveni vest. Za naše knjižnice in listnice uređništva. — D. je zelo bogat po vsebini, zato zasluži čim v naklonjenost. Naroča se pri Prosvetni zvezi, ribor, Aleksandrova c. 6. — J. S.

Čuden in tuj se bo morda komu na prvi pogled zdel zunanji način, kako je pisatelj snov podal, ter oblika katekizma, vprašanja in odgovori. Pa ta način je zelo opravičen in namenu knjige prikladen. Orlovsko podzveza, ki je pisatelja naprosila, da ji knjigo napiše, pravi v predgovoru, da ta način »ustreza tehniki njenega prosvetnega dela«. To je zunanja utemeljitev. Globlji razlog za to »tehniko« je pa v tem, da mora prosvetno delo, ako je solidno, navajati k samostojnemu mišljenju in usposabljanju za trezno presojanje, zato pa je treba jasnih, izbitrenih pojmov in precizne formulacije, je potrebna disciplina mišljenja. Vprav podajanje nauka v obliki vprašanj in odgovorov sili pisatelja, da vprašanja točno in določeno stavi in poda točen, precizen odgovor; tisti pa, ki knjigo rabi, dobi jasen pojem in točno formulacijo. Vsak takšen točen odgovor, ki se vtisne spominu, je potem izhodišče in trdno oporišče za nadaljnje razmišljanje. G. dr. Ušeničnik je to formalno plat izborna pogodil. Ako se bo knjižica v naših Orlovskih odsekih in izobraževalnih društvih resno predelala, bo to neprecenljiv izobražni kapital, položen v dušo cele generacije. Mladina, ki bo izšla iz take šole, bo jasno gledala in trezno sodila in se ne bo dala begati po frazah in šušmarstvu.

Knjiga se izda v dve izdajah, večji in manjši. Večja obsega 307 vprašanj in odgovorov, ki so jim pridejana drobno tiskana zgodovinska in filozofična pojasnjevanja. Ta izdaja je namenjena izobraženim čitateljem. V manjši izdaji je skrajšano število vprašanj in pojasnjevanj; ta bo služila kot učbenik, ki ga bo imela v rokah mladina. Želeti bi bilo, da bi se tudi večja izdaja čim najbolj razširila med kmečko in delavsko mladino radi dragocenega gradiva, ki je v njej nakopičeno. Primer na ustna razlaga jo bo napravila dostopno tudi ljudem z navadno, osnovno izobrazbo.

Gradivo je razdeljeno na 5 poglavij: 1. Socialno vprašanje pred Kristusom (str. 10—15). 2. Krščanstvo in socialno vprašanje (str. 16—28). 3. Socialno vprašanje v naši dobi (str. 29—49). 4. Materialistični (v kazalu napačno »krščanski«) so-

ga je zanesla v Slovenijo slovenska inteligenca iz Dunaja in Gradca. Če bi bila takratna slovenska inteligenca razumela, kaj je zanesla v deželo, bi bila nemško liberalstvo že sama odklonila. Tako pa so morali to storiti drugi, in so to tudi storili, toda brez vladne pomoči in celo proti vladnim željam. Dunajske vlade so bile vedno popolnoma odvisne od nemških liberalnih strank in zato je že presmešno govoriti o tem, da bi bili nemški liberalci protežirali pri nas »klerikalizem«. V dobi, ko se je začel odpor Slovencev proti židovsko-nemškemu liberalizmu, ni bilo v nemških deželah niti govora o kakšni državni moči »klerikalcev«. Boj Slovencev proti nemškemu liberalizmu je bil naš pristen domač boj, ki se je razvil iz naše domače slovenske moči, ki vse tuje po svoji prirodi odklanja.

Živ anahronizem. O delovanju škofov dr. Jegliča in dr. Sariača piše »Slov. narod« do- slovno: »Vse njih delo in nastopanje kaže na to, da se še vedno nista osvobodila starega, iz avstrijske dobe prenešenega mišljenja in čustvovanja. Dogodki vedočijo, da sta moža živ anahronizem v naših časih, ostanek iz do- be, ki ji je dajala pečat Avstrija. Ali ni že skrajni čas, da pometemo še s tem ostanom?« Na ton, v katerem piše »Narod« o cerkvenih dostojanstvenikih, se ne oziramo. Pametni ljudje ne zamerijo naravnemu človeku s hribov, če ne pozna robca. Stvarno pa pripominjamo, da je moral biti škof Jeglič zelo čudne vrste Avstrijanec, če mu je avstrijska vlada nekda tudi grozila Grožnje navadno niso »vladna podpora«. Tudi škofov nastop v časih majni- ške deklaracije ne diši preveč po Avstriji in po avstrijskih metodah. Če pa se škof zava- me za pravice katoličanov tudi v novi državi, to še ni anahronizem, ampak je golo izpolnje- vanje njegove cerkvene dolžnosti. Mi pozna- mo vse drugačne anahronizme kakor je ljub- ljanski škof. Tak anahronizem je n. pr. sloven- sko napredništvo, ki ga je rodila nemška Avstrija s svojim »fortsritom« v interesu ži- dov, da bi mogli razni iz Galicije privandran- Hebrejci državo petnajstiti za težke milijone pod krinko »boja za napredek«. To bolezen, ki jo je rodilo dunajsko čifustvo, je zanesla kratkovidna slovenska inteligenca tudi v Slo- venijo popolnoma brez potrebe in na tej ži- dovsko-napredni boleznii hira Slovenija še dandanes, ko Avstrije že davno več ni. To je pravi anahronizem, proti kateremu se je celo- kupno slovensko ljudstvo dvignilo kot en mož in se združilo v SLS, da požene še zadnji ži- dovsko-napredni anahronizem iz dežele tja, odkoder se je v našo deželo pritepel. »Narod« ima popolnoma prav, da je že skrajni čas, da pometemo s tem anahronizmom iz avstrijske do- be. »Nadejamo se, da se končno zgodi tudi to — kar mi vsi iskreno želimo.

Slaba primera. V nedeljo je »Jutro« ob- javilo dva članka iz »Slovenca« drugega po- leg drugega, hoteč s tema člankoma dokazati, da piše »Slovenec« danes tako, jutri pa zopet drugače. Pa se je temeljito zaletelo. V »Slo- vencu« z dne 5. septembra smo mi pisali o Slovenski ljudski »tranki in tridli, da politično ni nikakor odvisna od Vatikana, dne 16. oktobra pa je objavil v »Slovencu« g. R. članek, v katerem razlaga na podlagi kanoničnega prava razmerje katoliške duhovščine do svojih višjih. To je p. ne- kaj čisto drugega. Državni uradniki, ki so politično organizirani v kaki stranki, so v njej organizirani kot državljani. Stališče podrejenih uradnikov napram njihovim šefom pa je ne- kaj čisto drugačnega, kakor pa je razmerje uradnikov do političnih strank, katerim pri- padajo. To razume vsak normalen človek in zato je »Jutrova« primera obeh omenjenih

člankov popolnoma ponesrečena in brezpred- metna.

Radić v samostanu. Štefan Radić je te dni v spremstvu svojih sorodnikov obiskal arbski samostan Rakovico. Poročila pripovedujejo, da je Radić pri večernicah v samostanski cerkvi ves čas klečal in nato »pobožno poljubil sveto ikono«. Pri večerji je potem »naglašal veliki pomen vere v življenju naroda, države in po- sameznika in obsodil inteligenco zaradi njene ravnodušnosti nasproti veri in cerkvi. Nisem se bal, je rekel g. Radić, niti samemu Čičerinu reči, da je vojska proti veri v Boga njihov naj- večji pogrešek, ki so ga storili«. — Tako go- vori Radić v pravoslavnem samostanu kot no- vic za ministrsko službo. Čisto drugače pa go- vori, kadar koketira s svobodomiselnimi ali ka- dar napada svoje politične nasprotnike, ki za- stopajo versko načelo. Radiću je pač tudi vera samo sredstvo za dosego drugih namenov, sra- ca, ki se danes obleče, jutri pa vrže v kot. Saj je še nedavno izjavil, da mora hrvatski narod iz političnih razlogov menjati svojo vero in iti v pravoslavlje. Tudi toplot Radić ni govoril tako pobožno zastoj, marveč je v svoj pogovor vpletel svoje čisto posvetne namere, čeprav v šaljivi obliki. Rekel je namreč, da je v svojem zadnjem zaporu dovršil vseučilišče in da pri- čakuje sedaj promocijo. Kdo bi si mislil, da bo Radić kdaj tako nepočakan ministrski kan- didat!

Položaj tobačnega delavstva.

Splošno znano je, da je pred vojno bilo tobačno delavstvo s svojim položajem dokaj nad ostalimi delavskimi kategorijami, to se pravi, da je bilo boljše plačano. Kako pa je danes? Treba je samo par vprašanj, malo za- nimanja in takoj bo vsakemu jasno, kako opravi- čeno je nezadovoljstvo tudi tega delavstva.

Naj govore dejstva: Delavci naših tobačnih tovarn imajo na- slednje dnevne plače:

Profesionalisti (mizarji, ključavničarji, stroj- niki itd.) 39 Din, moški delavci 31—32 Din, ženske delavke od 28—29 Din dnevno.

Pred vojno so bile plačane pri nas moške moči od 2,50 K do 5 K, ženske od 1,70 K do 3,40 K. Kategorije, ki so bile pred vojno bolj- še plačane, zaslužijo danes le 46—50 odstot- kov svojega predvojnega zaslužka.

V normalnih časih bi bilo to razmerje sploh nemogoče, omogoča ga danes brezpo- selnost in kriza na delovnem trgu. Nečuvno pa je, da to krizo izkorišča ravno državna monopolna uprava.

V Avstriji, kateri so prorokovali že ban- kerot in ki se ima boriti pri ureditvi svojih fi- nanc z vse drugimi večjimi težavami kot naša država, imajo tobačni delavci za več kot polovico boljše plače nego pri nas.

Pri 48 urnem delovniku zaslužijo tam to- bačni delavci od 38,8 do 58,8 šilingov na te- den. S tem denarjem si lahko kupi tobačni delavec v Avstriji toliko, kakor če bi za- služil pri nas 50,5 do 90 dinarjev na dan.

Pri tem dobivajo tam upokojeanci po 750 do 1240 Din mesečno pokojnine.

Na Češkem imajo profesionalisti 15,8 do 18,6 čK temeljne plače, 13,6 čK draginjske doklade, 7,2 do 7,9 čK doklade od službenih let na teden.

Ako prenesemo to v dnevno mezdo in po draginji življenjskih potrebščin v našo va- luto, bi znašala plača profesionalistov 42 do 63 dinarjev, ženske pa od 25 do 37 Din.

Povprečna plača v čeških tobačnih tovar- nah znaša 40 Din.

Že iz tega je razvidna velikanska razlika, še večja pa je ta razlika, če upoštevamo skrb

za bolne in onemogle tobačne delavce v zgo- raj omenjenih državah.

Monopolska uprava izdeluje nov pravil- nik, a niti ne smatra za potrebno, da bi za- slišala prizadete stranke.

Vsa prizadevanja organizacij tobačnih de- lavcev in poslancev, da se ustreže upraviče- nim željam delavstva in da novi osnutek na vpogled, preden postane pravomočen, so bila zaman.

Monopolska uprava odloča o usodi de- lavstva — brez delavstva.

Tudi tobačno delavstvo živi torej danes v težkih razmerah in ne ve si druge pomoči, kakor da se tem potom ponovno obrača na naše narodne poslance, da se zavzamejo zanj in njegove pravice in v skupščini povedo, da je delavstvo v državi faktor, ki zasluži, da se z njim vsaj pravično ravna, predvsem pa, da se posluša njegove želje.

Izvečki iz župnih matic.

Okrožna gradbena sekcija v Ljubljani čes- krat zahteva od svojih uslužbenec-estarjev razne ex-offo (kolkovine proste) izvlečke iz maticnih knjig župnih uradov in to vsako leto, včasih še po dvakrat. Zato se je v tej zadevi z ozirom na okoliščine bivše pokrajinske uprave z dne 18. febr. 1923 št. 5615 obrnil neki župni urad na Notranj- skem na velikega župana ljubljanske oblasti z vprašanjem, ali je okrožna gradbena sekcija v Ljubljani v smislu imenovane okoliščine upraviče- na zahtevati ex offo izvlečke iz maticnih knjig, in je dobil na to sledeči odgovor:

Veliki župan ljubljanske oblasti.
U br. 10408. Ljubljana, dne 14. okt. 1925.
Predmet: Izdajanje ex-offo-spisov iz matic.

Župnemu uradu v G. L.
Z ozirom na ondotna dopisa z dne 8. oktobra 1925, št. 358, oziroma z dne 24. septembra 1925, št. 349 se naslovu naznanja, da je iz okoliščine bivše pokrajinske uprave z dne 18. februarja 1923 št. 5615 (naslovljene na škofijska ordinariata v Ljubljani in Mariboru ter na generalni vikariat v Dravogradu) razvidno, da okrožna gradbena sek- cija v Ljubljani ne spada med one urade, ki bi bili upravičeni zahtevati ex offo (kolkovin- ne proste) izvlečke iz maticnih knjig.

Za velikega župana (podpis nečitljiv): L. S.
To objavljamo v vednost vsem onim župnim uradom, ki imajo kaj opravka z gradbeno sek- cijo v Ljubljani.

Dopisi.

Gorenji Logatec. Preteklo nedeljo je prire- dila tukajšnja katoliška prosveta skioptično pre- davanje: »Pregnanje kristjanov na Ruskem za časa boljševiške strahovlade«. Predaval je vseučil- liški profesor dr. Andrej Snoj. Društvena dvorana je bila natlačena polna. Predavanja, ki je bilo ja- ko zanimivo za sedanje čase, so se udeležili tudi nekateri Rusi, ki bivajo v Logatcu. Poslušavci so sledili z velikim zanimanjem g. predavatelju, ki je obljubil priti še z drugim predavanjem »Lakota na Ruskem in papeževa pomoč«. Po predavanju se je takoj vršil občni zbor »Kat. prosv. društva«, na katerem je bil izvoljen nov odbor in sestavljen delovni program za bodoče društveno delovanje.

Brezica. Zastoj smo čakali, da bi se kdo oglašil in nekoliko opisal naš »Koroški dan« tu- kaj tik pod mejnikom Stolem. To pa vendar ne sme ostati prikrito, da ne bi morda kdo mislil, češ na meji Koroške so, pa se nič ne zmenijo. — Pa še kako se zanimajo mejaši! Odbor tukajšnje podružnice Jugoslovanske Matic je priredil namreč akademijo v Mostah v veliki dvorani »pod Stolem«. Biser večera je bil slavnostni govor g. Janka Ar- nejca, koroškega rojaka in pregnanca, sedaj mest- nega župnika v Škofji Loki. Z veseljem je prihitel k nam, čeprav utrujen od dveh velikih priredit- ev v Škofji Loki, na predvečer v izobraževalnem dru- štvu in na dan sam na mesnem trgu, kjer je obakrat govoril zbranim množicam — že je bil znan tudi nam od podobne prireditve meseca fe- bruarja, ko nam je iz lastne skušnje pripovedoval dogodke izza razsula in koroškega plebiscita. Zdal pa nas je še vse drugače navdušeno vnela za koroške brate in sestre, da je kar grmelo odobra- vanja in vzdikanja po natlačeno polni dvorani, da

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista dehtita žarita svežosti, okusna, oskrbovana. Veselo zdravje se smeje z lestečimi zobmi.

Dnevna gojitev s »Kalodontom« je najsigurnejša pot, da obvaru- jete lepoto in zdravje Vaših zob

Korošci nikdar ne bomo pozabili, da ne bomo odnehati zahtevati, dokler ne dobimo Koroške, kjer je teka zibel slovenskega rodu in jezika. Vihar navdušenja je pa nastal, ko je govornik pre- bral tozadevno resolucijo na belgrajsko vlado, da naj stori, da se že skoraj vresniči obljuba, ki jo je svoj čas dal Korošcem minister Jovanović.

Svetina pri Celju. Dne 14. okt. je bil tukaj pogreb Mihaela Klinarja, p. Turin-a, gostilničarja in posestnika na Svetini. Šest duhovnikov in nena- vadno velika množica ljudstva je spremljala rajnega na kraj pokopa. Domači župnik je Klinarju spre- govoril za slovo: Klinar je bil cel mož, pošteniak, kakor jih je povsod vedno »nanj: svoje krščansko prepričanje je uveljavil ne samo v svoji družini, ampak posebno tudi v gostilni: ni trpel v svoji hiši ne razuzdanosti ne kakršnekoli nesposobno- sti! Zato pa so ga vsi ljubili in spoštovali. Bil je 18 let cerkveni ključar v Svetini, za katero je sto- ril in žrtvoval izredno veliko: bil je župan 9 let v najbolj težkih časih, v vojni dobi, a znal je v svoji modrosti in dobrotljivosti olajšati marsika- tero vojno breme svojim občanom; spoštovali so ga tudi premnogi tuje-turisti, ki radi prihajajo na Svetino; spoštovali so nehotne njegovo značaj- nost tudi politični nasprotniki. Vrlji Klinar, star šele 47 let, zapušča žalujčo vdovo in 8 nepre- skrbljenih otrok. Blagi mož, svetila ti večna luč!

Kozje. Prostovoljno gasilno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 25. t. m. vinsko trgatve v prostorih g. Počinšča v Kozjem. Društvo bo tožilo pod lastno režijo vino. Čisti dobiček je namenjen za kritje dolga lovega gasilnega doma. Prijatelji vabljeni.

Naznanila.

Seja krščanske ženske zveze bo danes ob petih popoldne v Jugoslovanski tiskarni. Člani Križanske Moške Mar. družbe se opo- zarijajo na današnji izvencerkveni sestanek. Zače- tek ob 8. uri zvečer.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

- Hvala vam, Ayrton, je odgovoril Glenarvan.
- Eno samo vprašanje še, mylord.
- No?
- Kje dobite Duncana?
- V Melbourne, če ne prehodimo Avstralije od zapadne do vzhodne obale. Če pa pridemo do Two- folskega zaliva, pride tja po nas.
- Torej bo kapitan...
- Kapitan bo čakal nadaljnih povelj v mel- bournskem pristanišču.
- Hvala, mylord, in računajte name.
- Velja, Ayrton! je zaključil Glenarvan.

Vsi popotniki z Duncana so se srčno za- hvalili bivšemu čolnarju na Britaniji. Otroka njegovega kapitana nista vedela, kako bi ga poplačala. Vsi so bili presrečni, da se je tako odločil, če izvza- memo Irca, ki je izgubil z njim pametnega in zvestega pomočnika. Toda Paddy je sam sprevidel, da je Ayrton potrebnejši Glenarvanu. Ker je bil uviden mož, se je rad potolažil. Glenarvan mu je še naročil, da mu preskrbi vsa prometna sredstva za vožnjo po Avstraliji. Udarila sta si v roke, potem pa so se vrnili popotniki vsi srečni na krov, domenivši se poprej z Ayrtonom o podrobnostih.

Povratak na Duncana je bil vse bolj vesel- t odhod. Vse je bilo drugače. Nič več obotavljanja, nič več negotovosti. Pogumni iskalci ne bodo taval- i slepo srečo po dolgi črti sedemdesetega vzpo- dnika. Harry Grant — o tem ni, da bi dvomili — našel zatočišče na celini. Vskaklo je zautil v sre- čno zadovoljstvo, ki ga daje človeku gotovost po- restanin mukah negotovosti.

V dveh mesecih, če da Bog in sreča junaška, bo Duncan pristal s kapitanom Harryjem Grantom na škotski obali!

Ko je John Mangles glasoval za Paganelov predlog, da gredo po suhem po Avstraliji, je zatrdno računl, da bo to pot tudi sam mogel z njimi. Zato se je obrnil na lorda Glenarvana. Privlekel je na dan vse razloge, ki so govorili za njegovo prošnjo: da se ne more ločiti od gospe Helene in lorda Glenarvana, da zna izborna opremiti in urediti karavano, da je čisto nepotreben na Duncanovem krovu, in še tisoč podobnih, samo glavnega ne, ki ga je pa Gle- narvan že sam dobro vedel.

»Še eno vprašanje, John, je dejal Glenarvan. Ali si upate zaupati ladjo svojemu namestniku?

— Upam, kaj li ne! je odgovoril John Mangles. Tom Austin je izvrsten mornar. Pripeljal bo Dun- cana v Melbourne, gledal bo, da ga dobro popravijo, in vrnil se bo ob določenem času. Tom je človek, ki pozna le dolžnost in disciplino. Nikoli bi si ne upal spremeniti vaše povelje ali pa ga izvršiti prepozno. Vaše blagorodje se torej more zanesti nanj prav tako kakor name.

— Naj pa bo, John, je odvrnil Glenarvan z na- smeškom, nas boste pa spremljali; končno pa res ne utegne biti preveč napačno, če boste zraven, ko najdemo očeta gospodične Marije.

— O, blagorodje!... je zamrmral John.

To je vse, kar je mogel reči. Za trenotek je pre- bledele, nato pa hvaležno stisnil desnico, ki mu jo je prožil lord Glenarvan.

Naslednje jutro se je John Mangles odpravil v spremstvu ladijskega tesarja in par mornarjev, oblo- ženih z živili, nazaj k hiši Paddy O' Moorea. Dobil je nalogo, da uredi skupaj z Ircem vse potrebno za pot. Pričakovala ga je vsa Irčeva družina, da mu pomore pri delu. Tudi Ayrton ni postopal, ampak pridno pomagal z roko in dobrimi nasveti, ki mu jih je narekovala izkušnost.

S Paddyjem sta bila istih misli, da naj potujeta ženi na vozu, ki ga bodo vlekli vol, moški pa naj jezdijo. K sreči je imel Paddy dosti voz in živine.

Voz je bil čisto avstralski. Dolg je bil sedem metrov in pokrit s streho. Kolesa so bila iz celega, brez železnih obrobov. Prednji in zadnji del voza sta bila spojena dosti nerodno, tako da ni bilo mogoče obrniti na naglo. Oj je bilo skoraj še enkrat daljše, da je bilo dosti prostora za tri pare vol, ki jih vpregajo v te vozove. Živali so tako vprezene, da vlečejo z glavo in vratom. Na tilniku imajo jarem, na katerega je z železno ključico pritrjen ovratnik. Treba je velike spretnosti, če hočete peljati varno to ozko, dolgo, z'bačajo se nerodno masino in voditi vprego s pomočjo palice z ostjo na koncu. Toda Ayrton se je naučil voziti pri irskem naseljencu, in Paddy je za- trjeval, da je težko najti spretnjšega voznika.

Voz ni imel peres, zato ni bilo mogoče govoriti o kaki udobnosti. Pa kaj hočete, kakršen je bil, takega so morali vzeti. Ker torej John Mangles ni mogel ničesar spremeniti pri zunanji nerodnosti, je skušal, da opremi voz vsaj v notranjščini čim udobneje. Naj- prej ga je predelil z leseno steno v dvoje »sobice«. Zadnji konec voza je določil za gospoda Olbinetta, za njegovo potujočo kuhinjo in za živila. Prednji del pa je moral biti ves za popotnike. Pod mizarjevo roko se je spremenil prednji del v prijazno sobico s težkimi preprogami, z umivalnikom in ogledalom. V kotu sta stali postelji gospe Glenarvanove in gospodične Grantove. Težki usnjeni zastori so mogli ob slabem vremenu ali ob hladnih nočeh zastreti vhod. Če bi bil le prehud naliv, bi se za silo stisnili v sobici vsi popotniki. Sicer pa bi prenočevali v prostornem ša- toru. John Mangles je skušal spraviti na mali prostor vse, kar je potrebno za dvoje žena in to se mu je tudi posrečilo. Lady Helena in Mary Grantova v ziba- joči sobici gotovo ne bosta pogrešali prijetnih kabin na Duncanu.

(Dalje sledi.)

Priloga: »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv.: Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din; 20. zv.: Kralj gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Gospodarstvo.

Jugoslovansko - Italijanska trgovina.

Iz revije »Ital-Jug« posnemamo sledeče zanimive podatke o trgovini med Jugoslavijo in Italijo v prvi polovici t. l. Podatki so sestavljeni na podlagi italijanske statistike.

V prvih 6 mesecih t. l. je znašal uvoz Italije iz Jugoslavije 348.857.510 lir; Jugoslavija stoji med državami, ki uvažajo v Italijo po vrednosti svojega izvoza v Italijo, na 7. mestu. Kako se je gibal uvoz Italije iz Jugoslavije v posameznih mesecih, kažejo naslednje številke: januar 1925 51.740.759 lir, februar 61.593.834 lir, marec 66.860.141 lir, april 55.243.625 lir, maj 56.004.903 lire, junij 57 milijonov 414.248 lir.

Glavni predmeti, ki jih je Italija v prvi polovici t. l. uvozila iz Jugoslavije, so sledeči: stavbni les 332.318 ton v vrednosti 130 milijonov 905.848 lir, koruza 52.471 ton v vrednosti 53.872.518 lir, jajca 2035 ton v vrednosti 17.216.183 lir, konji 10.008 komadov v vrednosti 16.351.950 lir, oglje in drva 84.679 ton v vrednosti 16.310.417 lir, voli 12.475 glav v vrednosti 15.256.265 lir, kalcijev cijanamid 10.863 ton v vrednosti 11.819.712 lir, zelenjava 5420 ton v vrednosti 10.177.101 lira itd.

Nasprotno pa je Italija izvozila k nam v prvi polovici letos svojih produktov za 257.313.184 lir, kar pomeni, da stoji Jugoslavija med kupci italijanskih produktov na 8. mestu. V posameznih mesecih letos je bil izvoz Italije k nam sledeč: januar 29.999.335 lir, februar 42.187.450 lir, marec 36.839.263 lir, april 39.237.958 lir, maj 47.683.422 lir, junij 61 milijonov 405.756 lir.

Najvažnejši predmeti, ki jih je Italija v prvih 6 mesecih letos izvažala k nam, so bili: bombažno blago 2479 ton v vrednosti 77 mi-

lijonov 808.356 lir, pšenična moka 24.895 ton v vrednosti 54.727.156 lir, volneno blago 634 ton v vrednosti 33.174.935 lir, bombažno predivo 853 ton v vrednosti 17.053.631 lir, riž 497 ton v vrednosti 11.305.976 lir itd.

Iz primerjanja italijanskega uvoza iz naše države in italijanskega izvoza k nam je razvidno, da je bilanca za nas aktivna v znesku 91.504.326 lir. Vendar pa je začel zadnje mesece italijanski izvoz k nam naraščati, tako da je za mesec junij 1925 bila bilanca za nas že pasivna (za ca 4 milijone lir).

Produkcija svinčene rude v Sloveniji v juliju 1925. V mesecu avgustu t. l. je znašala produkcija svinčene rude v Sloveniji 1228 ton (v juliju 1300 ton). Vse to je producirala Mežica, dočim v Litiji ni bilo nič produkcije. V rudnikih za svinčeno rudo je bilo v avgustu 1925 zaposlenih 1270 delavcev (v juliju 1278); od teh je bilo v Mežici 1230 delavcev (v juliju 1237), v Litiji pa 40 (v juliju 41 delavcev).

Produkcija cinkove rude v Sloveniji v avgustu 1925. V mesecu avgustu letos je bilo v Mežici nakopanih 70 ton cinkove rude (v juliju 76 ton). Delavstvo je šteto pri svinčeni rudi.

Produkcija svinca v Sloveniji v avgustu 1925. V mesecu avgustu svinčarna v Litiji ni topila rude kakor tudi ne v juliju. Zaposlenih pa je bilo v njej 76 delavcev (v juliju 42). Svinčarna v Žerjavu pa je natopila v avgustu 1925 s 259 delavci 1014 ton svinca (v juliju s 255 delavci 856 ton).

Produkcija cinka v Sloveniji v avgustu 1925. V mesecu avgustu 1925 je znašala produkcija cinka v cinkarni na Celju 299 ton (v juliju 1925 329 ton); v cinkarni so bili v avgustu 1925 zaposleni 203 delavci (v juliju 205).

Praški velesejem. Letošnji jesenski praški velesejem je uspel popolnoma. Razstavljalcev

je bilo 2300, od teh zelo veliko iz inozemstva. Naša država je priredila poseben oddelek. Upati je, da bodo prihodnji sejmi boljše reprezentirali Jugoslavijo. V letu 1926 se vrši pomladanski praški velesejem od 21. do 28. marca, jesenski pa od 29. avgusta do 5. septembra. Obiskovalci teh sejmov iz Jugoslavije imajo na jugoslovanskih ter češkoslovaških železnicah 50 odstotkov, na avstrijskih in madžarskih železnicah pa 25 odstotkov popusta. Ravnotako ne potrebujejo češkoslovaškega vizuma na potnih listih.

Borze.

20. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.9950 — 13.4950 (13.96 — 13.46), Italija 2.2462 — 2.2702 (2.2404 — 2.2714), London 272.46 — 274.56 (272.14 — 274.14), New York 56.056 — 56.656 (56.04 — 56.64), Pariz 249 — 253 (250.77 — 254.77), Praga 166.40 — 168.40 (166.73 — 168.23), Dunaj 7.91 — 8.01 (7.896 — 7.976), Bruxelles 258.40 — 262.40.

Curh. Belgrad 9.20 (9.20), Berlin 123.60 (123.60), Italija 20.75 (20.70), London 25.13 (25.13), New York 519.36 (518.25), Pariz 23 (22.95), Praga 15.40 (15.375), Dunaj 73.15 (73.05), Bukarešt 2.47150 (2.45), Bruxelles 28.65 (28.65).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.56, Kodanj 177.60, London 34.31, Milan 28.18, New York 708.55, Pariz 31.21, Varšava 117.15. Valute: dolarji —, angleški funt 34.27, franc. frank —, lira 28.10, dinar 12.545, češkoslovaška krona 20.98.

Praga. Devize: Lira 135.18, Zagreb 149.50, London 163.40. New York 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 79—80, zaklj. 79, vojna odškodnina 360 den., zastavni listi 20—23, kom. zadolžnice 20—23, Celjska 201—205, Ljublj. kreditna 230 den., Merkantilna 100—105, Kred. zavod 175—185, Strojne 120—125, Trbovlje 842 den., Vevče 120 den., Nihag 40 bl., Stavbna 120—130, Šešir 140 den.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 81.50 zaklj., vojna odškodnina 358—360, za okt. 361—363, za nov. 365—366, Hrv. esk. 129—130, Kred. 132—133, Hipobanka 72.50—73.50, Jugobanka 110—112, Prastedion 950—952.50, Ljublj. kreditna 225 den., Slavonska 49.50, Narodna banka 4000 bl., Srpska 144—146, Eksploatacija 55—57, Sečera 500—503,

Nihag 40 bl., Gutmann 380—385, Slavex 140 bl., Slavonija 51.50—52, Trbovlje 340—365, Vevče 120 den.

Dunaj. Don-savska-jadr. 647, Zivno 775, Alpine 297, Greinitz 138, Kranjska industrijska 890, Trbovlje 438.700, Hrv. esk. 162, Leykam 176, Jugobanka 136.500, Hip banka —, Avstrijske tvornice za dušik —, Gutmann —, Mundus 990, Slavex 155, Slavonija 68.

Blago.

Ljubljana. Les: Hrastovi drogi 6 m, premer od 21 do 25 cm, fco nakl. post. 400 bl.; je- lovi hlodi 1, 11, od 25 cm napr., 5, 6 in 8 m, fco namembna postaja Gorenjsko 300 bl.; mecesnovi remeljni 50-50, 50-80, 80-80 mm, 4 m, fco nakl. post. 600 bl.; trami monte, po noti, fco meja 2 vag. 820—820, zaklj. 820. — Zito in poljski pride- lki: Pšenica domača, fco Ljubljana 260 den.; koruza nova, 100 odstot. kase pri sklepu, okt. nov., dec., fco slav. post. 122.50 bl.; koruza nova v storžih, fco slav. post. 75 bl.; oves sremški, fco nakl. post. 170 bl.; fižol rujavi, sremški, fco nakl. post. 200 bl.; fižol mešani, sremški, fco nakl. post. 170 bl.; fižol ribničan, fco Ljubljana 800 den.; fi- žol mandolon, fco Ljubljana 285 den.; fižol prepe- ličar, fco Ljubljana 310 den.; krompir beli, gladki, fco štaj. post. 75 bl.; proso medjimursko, par. Ljubljana 275 bl.; jabolka namizna, sortirana, fco štaj. postaja 350 bl.

Dijaški vestnik.

Društvo slušateljev teološke fakultete v Ljubljani je na svojem rednem občnem zboru dne 17. okt. t. l. izvolilo sledeči odbor: Remec Bogomil, predsednik; Jeglič Stanko, tajnik; Dodič Anton, blagajnik; Odar Alojzij, knjižničar; P. Ladislav Pintar, odbornik brez mandata; Fröhlich Franc in Jerina Ciril, revizorja; Grims Stanko, Eržen Peter in Svele Anton, člani razsodišča.

Cirilsko društvo ljubljanskih bogoslovcev v Ljubljani je na svojem rednem občnem zboru dne 17. oktobra t. l. izvolilo sledeči odbor: Fajdiga Vilko, predsednik; Remec Bogomil, podpr.; Jeglič Stanko, tajnik; Dodič Anton, blagajnik; Škerbe Stanko, knjižničar; Papež Karol in Ferkulj Jožef, revizorja; Mozelič Franc, Nahtigal Fr. in Zakrajšek V., člani razsodišča.

Polzvedovanja.

Gospod, ki je pozabil dežni plašč 19. okt. t. l. ob 18. uri v vlaku, naj se zgasi v upravi »Slovenca«.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

Gospodična

katera je bila dne 20. okt. v cerkvi sv. Jožefa pri sedmi sv. maši, se prosi, da vrne pomotoma vzete časopise (modne) v trgovini A. TURK, Streliška ulica.

FANTA kateri bi imel veselje do trgovine, poštenih staršev, z dobrim šolskim izpričevalom, sprejme takoj ANTON SAVNIK, Škofja Loka.

Samostojna, starejša **PRODAJALKA**

dobro verzirana v nakupu in prodaji moškega modnega blaga, se išče za detaljno, modno trgovino. — Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro: »Krščanska« št. 6874.

Likarica dobra, se sprejme za ovratnike in trde srajce proti dobri plači. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Likarica« št. 7073.

SPREJME se takoj dober mizarski **POMOČNIK** za pohištvo. Delo stalno. Sprejmeta se tudi dva **VAJENKA** na novo ali če sta se že učila. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7078.

Spreten ORGANIST samski, zmožen tajništva posojilnice — dobi službo v smartnem pri Litiji. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na župni urad do dne 10. oktobra 1925. 6990

Naprodaj v Šiški, Vodnikova cesta (bivša Kauschegg-ova — sedaj Puteany-jeva) **enonadstropna hiša**

z gospodarskimi poslopi, gozdom za hišo in velikim dvoriščem pred hišo. V hiši se nahajajo kleti, primerne za kakega vinskega trgovca. — Električna razsvetljava, vodovod in vodnjak v hiši. — Kupci naj se zgledajo dne 25 oktobra t. l. ob 10 dopoldne na licu mesta.

Krčne žile

si zavarujte s patentirano

ANTIVARIX

obvezo. — Cena: Din 150—

Naročila: M. BARTL, Stritarjeva ulica 2

IŠČEM SLUŽBE kot **POSTREZNICA**

za par ur, zjutraj ali zvečer Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7094.

Zastopnike

za prodajo srečk na mesečne obroke išče večja banka pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod: »Eksistenca« št. 7093.

VAJENKA

ali VAJENKO — sprejme trgovina z mešanim blagom v Ljubljani. Oskrbo mora imeti pri starših. Naslov v upravi pod št. 7092.

NAJBOLJŠA **REKLAMA**

so oglasi v »Slovenca«.

TRBOVELJSKI **PREMOG**

dostavljam v vsaki količini na dom. — IVANA TREO, Cesta na gorenjsko železnico št. 6. 7038

P. n. bančnim zavodom

ter industrijskim podjetjem dobavljamo poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v priznani fini izdelavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica K. T. D. v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica 6/II.

OTOMANE

v blagu Din 850.—, afrik. modroci Din 250.— in vse tapetneške izdelke solidno in najceneje dobavlja

RUDOLF SEVER

Gospodstvska cesta št. 6, (v hiši mesarja Siamčiča).

MODNI KLOBUKI baržunasti

kakor tudi FILCI v vseh modnih barvah v veliki izbiri in po nizkih cenah pri

MINKI HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21

Popravila se sprejemajo

žalni klobuki v zalogi!

Žimnice

modroce, postelne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetneške izdelke — dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, tapetniku — Krekov trg št. 7 (počeg Mestnega doma). 6551

Proda se:

nova otroška **POSTELJA**, nov dvokolesni **VOZI EK** in star otroški **VOZIČEK**. — Poizve se na Viču št. 18.

Daniel Zupanc

zlatar

LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 6.

ženinom in nevestam priporočam zlate **POROČNE PRSTANE** po najniž. cenah.

Krompir

sortirane vrste - vagonске pošiljke nudi za takoj Kmetijska zadruga v Ptuj.

Iščem SOBO

in **KUHINJO** za takoj. — Plačam dobro. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Takoj« 7076.

Damski »FILC-KLOBUKI«

v vseh modnih barvah in oblikah se dobe najceneje pri

Franc Bernik, Ljubljana—Šiška

Slovenska cesta — bivši perutninski zavod.

OBLAČILA za gospode in dečke se **kliub vsemu** najugodnejše kupijo pri **J. MAČEK** LJUBLJANA

Pavel Šimenc pokopališki vrtar. Sv. Križ - Ljubljana

se priroča cen. občinstvu za **popravila in okrasitev grobov s cvetlicami, nosipanje s peskom**, kakor tudi za izrisitev vsakovr. svezih in suh. vencev, šopkov in razlić. oranzma cv po zmerni cenah. Velika zaloga lepih krizantem. **Naročila se sprejema** tudi v **cvetličarni** Sv. Petra cesta št. 33. poleg zmajskega mostu.

Za mal denar

se lahko toplo in dobro oblečeš, edino v naši detaljni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2. — Obišči, dokler traja zaloga in bogata izbira!

Konfekcijske tovarne **FRAN DERENDA & Cie, LJUBLJANA**

Cvetličarna »NIZZA«

(Fani Hvala)

LJUBLJANA — PREŠERNOVA ULICA 30

se priporoča cenjenemu občinstvu za nakup **SVEŽIH CVETLIC, ŠOPKOV, VENCEV**, kakor tudi **UMETNIH VENCEV in ŠOPKOV** — vse po konkurenčnih cenah. Postrežba točna! Izbera lepa in velika!

Znižane cene!

Za jesensko prodajo

kolesa in šivalni stroji

cene znatno znižane pri

J. GOREC

Palača Ljubljanske kreditne banke

Znižane cene!

Čaj K. C. Popoff

se zopet dobiva v vseh boljših trgovinah

Generalno zastopstvo:

C. C. Ladipak S. C., Zagreb

Vlaška u. 46 a.

Telefon 2—73

Sukno in velour za plašč

Doubl za površne suknje

Kamgarn in modni šerijot

za moške in ženske obleke in drugo manufakturno blago v veliki izbiri po zanesljivi nizki cenji priporoča obče znana trvdka

R. Miklauc „Pri Škofu“ Ljubljana

Zunanjim naročnikom se določijo vzorci na zahtevo poštne prosto.